

všudybyl

třetí
vydání
2010

Soběslav

20 km jižně od Tábora na soutoku
Lužnice s Černovickým potokem leží
historické město Soběslav.

Text celého článku na stranách 10 až 12.

**Rozvoj
ve všech
oblastech**

Podporujeme rozvoj cestovního ruchu v České republice

Využijte Národní program podpory cestovního ruchu

Podnikatelé mají nyní možnost čerpat dotace z **Národního programu podpory cestovního ruchu**, podprogramu **Cestovní ruch pro všechny**.

Podmínkou pro přidělení dotace je vytvoření produktu, který umožní více cestovat i těm, kteří jsou nějak znevýhodněni – například seniorům, rodinám s dětmi nebo handicapovaným.

Dotace může být až 50% z nákladů akce. Celkové náklady na jednu akci se mohou pohybovat v rozmezí od 1 do 5 mil. Kč.

Žádosti je možno předkládat do 15. dubna 2010.

Podrobné informace najdete na **www.mmr.cz**

Infolinka MMR (PO, ST do 17h, PÁ do 13h): **+420 224 861 282 (138)**

EXIM *tours*®

nejširší nabídka

nejlepší ceny

www.eximtours.cz
call centrum 841 115 115

Přímé lety z Prahy!

**Všude stálý
český delegát.**

EXOTIKA

San Andrés	Cancún
Kostarika	Kuba
Panama	Isla Margarita
El Salvador	Kapverdské ostrovy
Roatan	Spojené arabské emiráty
Chile	Plavby v Karibiku
Peru	Thajsko
Dominikánská republika	

Praha | Benešov | Beroun | Brno | Česká Lípa | České Budějovice | Český Těšín | Děčín
Frýdek-Místek | Havířov | Hradec Králové | Havlíčkův Brod | Chomutov | Jablonec nad Nisou
Jihlava | Karlovy Vary | Kladno | Kolín | Kroměříž | Liberec | Mladá Boleslav | Olomouc
Opava | Ostrava | Pardubice | Plzeň | Písek | Prostějov | Příbram | Strakonice | Tábor | Třinec
Teplice | Trutnov | Ústí nad Labem | Uherské Hradiště | Valašské Meziříčí | Vsetín | Veselí
nad Moravou | Znojmo | Zlín

Dallmayr Kaffee

Alois Dallmayr Automaten – Service s.r.o.

V Areálu 1183, 252 42 Jesenice u Prahy
tel.: 244 912 717, 737 211 703, e-mail: info@AloisDallmayr.cz
www.dallmayr.cz

I pohledím, a aj, někteří tu velmi lakotně s tím zacházejí, pořád, co jim k rukám přišlo, do sebe cpajíce. Na něž pilněji hledě, nevidím nic, aby jim barvy, neb těla, neb tuku co přibývalo, kromě samého břicha odutí a rozecpání: a vidím, že co do sebe nacpali, zase to vrchem i spodkem nezažitě z nich lezlo. Někteří z těch takových i v závrat upadali a s smyslem se pomýjeli; někteří od toho bledli, schli i mřeli.

Jan Amos Komenský, *Labyrint světa a ráj srdce*, L.P. 1624

Co do sebe nacpali, zase to vrchem i spodkem nezažitě z nich lezlo

Českem jdou hlasy, kolika že funkcionářům naší „věci veřejné“, a i těm, kteří se do jejich pozic dobývají, je její budoucnost u zadku. Jak jen málokterí mají potřebu a ještě méně jich schopnosti řídit stát tak, aby dlouhodobě prosperoval, protože i v době hospodářské konjunktury víc než všechno dovolili projídat. Neprávně zadlužování státu z příčin alegorizovaných Komenským? A to navzdory tomu, že Česká republika je svými dispozicemi předurčena být úspěšnou bohatou zemí (a ne pouze zdrojnicí bohatství jiných), vytvářet nespočet nových pracovních míst a inkasovat další stamiliardy korun ročně nejen z incomingového cestovního ruchu? Čím to, že jim tyto nere realizované příjmy nechybí, když kvůli těm realizovaným trestají ty, kteří se o ně zaslouhují a vyhání je ze „zemského ráje to napohled“ do tzv. rájů daňových? Že by někteří z těch takových s smyslem se pomýjeli?

Jaromír Kainc, nakladatel

všudybyl

Registrace: MK ČR E 10797
Vychází v nákladu 10 000 ks.
Vydavatel: PhDr. Jaromír Kainc,
Chalabalova 1605/17, 155 00 Praha 13,
mobil: +420 603 177 536, fax: +420 235 522 906,
e-mail: jaromir.kainc@e-vsudybyl.cz

Grafická úprava a sazba: Layout s.r.o., Botanická 24, 602 00 Brno,
tel.: +420 603 871 550, e-mail: layout@atelierlayout.cz
Tisk: Grasp CZ, a.s.

Za obsah inzerátů, P.R. článků a autorská práva k nim zodpovídají jejich zadavatelé.

OBSAH

9	NIKDO JINÝ TO ZA NÁS NEUDEĎLÁ	
7	ČESKO PŘIJELO BLAHOPŘÁT	
8	SOBĚSLAV	
11	POČÁTKY NAŠÍ STÁTNOSTI 5	
14	PRO KVALITNÍ ŽIVOT V HAVÍŘOVĚ	
16	NA PODPORU DOMÁCIHO TURISMU	
18	PRESTIŽNÍ DESTINACE LIDOVÝCH KULTUR	
19	JAKÝ BYL NÁRODNÍ KROJOVÝ PLES	
24	V NOVÉM, V JESENICI	
25	KONTINENTÁLNÍ ŘEDITEL WACS	
25	CZECH FOOD CUP 2010	
25	NOVOMĚSTSKÝ PIVOVAR	
26	MY TY PENÍZE PROŽRALI	
28	SLAVME SLAVNĚ	
30	ZÁŽITKY, KTERÉ STOJÍ ZA TO	
32	LEDNOVÝ KLUBOVÝ DEN	
32	MINISTERSTVO ŽÁDÁ PROŠETŘENÍ	
33	O DOMINIKÁNSKÉ REPUBLICCE	
36	ČTYŘMI POHOŘÍMI 5	

Všudybyl fotí zrcadlovkou
OLYMPUS E-3

Obálka druhého vydání Všudybylu se opravdu hodně líbila. Autorem fotografie na jeho titulní straně, kterou nám poskytl Krajský úřad Pardubického kraje, je David Taneček - Deník.

S náměstkem ministra pro místní rozvoj pro legislativu a cestovní ruch Ing. Jiřím Kolibou se setkáváme 21. ledna v Bratislavě na stánku jižní Moravy. V souvislosti s hlavním tématem tohoto vydání jsem se ho zeptal, nakolik pozitivně je podle něj cestovní ruch vnímán obyvateli České republiky.

Někteří lidé cestovní ruch vnímají jako bezesporu důležitý odvětví se značnými přínosy pro českou ekonomiku a zaměstnanost, které vytváří podnikatelské a pracovní příležitosti i tam, kde není příliš dalších šancí. Jiní jej vnímají jako zakletou krabičku se spoustou problémů, které jsou mediálně propírány. Jsem ale toho názoru, že v České republice není odvětví, kte-

Ing. Jiří Koliba

K rodnému regionu a jeho produktům mám úzké vazby. Praha je místo, kde určitě stojí za to pracovat. Být náměstkem ministra, to jsem bral jako výzvu, která se neodmítá. Ale doma jsem v Hodoníně, a tam se i hodlám vrátit.

ré by bylo naprosto bezproblémové. Je na nás, jak se s tím popasujeme. Česká nátura je zvyklá si stěžovat, jak je všechno špatné. Co všechno by se mělo zlepšit. A aby už to někdo konečně zlepšil. Ale on to za nás nikdo jiný neudělá. A navíc, není to tu tak špatné. Stačí se podívat na některé jiné státy, které zažívají možná ještě větší hospodářský útlum. Že jsou země, které jsou na tom z hlediska výnosů z cestovního ruchu daleko lépe? To jsou destinace, kam si

Velké investice se bez úvěru realizovat nedají

turista cestu vždycky najde. Bohužel, mezi takové, typu Rakouska, Španělska, Francie, Itálie, nepatříme. Ne kvůli naší zeměpisné poloze a proto, že by u nás bylo málo prvořadých turistických cílů, neatraktivní gastronomie, podřadná kultura, absence národních událostí či fádni krajina a příroda, ale že se všeobecně obyvatelům Česka nedostává individuální vstřícnosti a pohostinnosti vůči cizím návštěvníkům a ruku v ruce s tím Česku pověsti země, kam se sluší jezdit, kde vás vítají s otevřenou náručí. Srovnáme-li ale srovnatelné, jsme na tom relativně lépe než řada dalších zemí.

Když se nechce, je to horší, než když se nemůže. A přitom investujeme do životního prostředí, do dopravní infrastruktury, do zkrášlování obcí a měst, do oprav církevních a dalších památek atd. Jenomže ze svého, takže čím dál víc na dluh. Takže zadlužujeme stát, místo toho, abychom tak činili za peníze dovezené do Česka turisty ze zahraničí. Přitom Morava, Slezsko a Čechy jsou rodištěm nepřeberné řady světově proslulých osobností, mají nádhernou krajinu, jsou plné turistických atrakcí, avšak turisty dosud povětšinou nepoznaných.

Abych reagoval na vaši zmínku o zadlužování. Každá věc má dvě stránky. Zastávám názor, že velké investice se bez úvěru realizovat nedají. Je ale rozdíl se zadlužovat v časech hojnosti, a nebo v době krize. Tedy ve vybalancování. To České republice, a možná i českému cestovnímu ruchu, chybí. Pokud nám roste schodek stát-

ního dluhu v dobách tučných, co jiného bude dělat v dobách chudobných? Od vyrovnanosti veřejných rozpočtů se totiž odvíjí vše ostatní. A co se týče péče o památky? Jistě, pokud chceme v tomto směru zůstat pokladnicí Evropy, musíme o ně pečovat. Je všeobecně známou skutečností, že se o přemnohé z nich padesát let nepečovalo. Že nedopadly církevní restituce? To je spíše věc politického charakteru než ekonomická skutečnost. Obecně platí, že každá památka, každá stavba, v podstatě jakýkoliv majetek, o který není pečováno, zchátrá. A čím víc se nechá zchátrat, tím víc je pak do něj třeba investovat. U nás se už spousta věcí podařilo spravit, rekonstruovat, modernizovat, uvést zpátky do života. Ale některé už jsou nenávratně pryč. Pokud bychom rezignovali na zatím ještě nespravené památky, nebudeme země, která jimi bude moci zvyšovat turistický ruch v regionech, kde jsou nadstandardně utrácení spotřebitelé z domova a zahraničí potřební.

Pane náměstkku, co na Ministerstvu pro místní rozvoj ČR patří pod vaši kompetenci?

Vedle odvětví cestovního ruchu je to legislativa. Do ní spadá Odbor veřejného investování, čili zákon o zadávání veřejných zakázek. To je běh na hodně dlouhou trať. A zaplať Pán Bůh za to, co se na tomto poli udělalo, a na dalších věcech u nás intenzivně pracujeme. Pak

pod tuto právní složku patří Odbor veřejných dražeb. Do působnosti našeho ministerstva patří totiž i veřejné dražby. Tuto problematiku je potřeba dělit na dražby dobrovolné

a dražby nedobrovolné. Jsem ale přesvědčen, že by obojí mělo být pod jednou střechou. Rád bych řekl, že na našem legislativně právním úseku, na přípravě legislativních a právních norem, pracují lidé,

nici, takže ke Slovensku mám (nejen geograficky, ale i kulturně) velmi blízko. Moje babička, která byla z moravské strany hranice, mluvila dialektem, který byl téměř totožný s dialektem

ČESKÁ NÁTURA JE ZVYKLÁ SI STĚŽOVAT, JAK JE VŠECHNO ŠPATNĚ. CO VŠECHNO BY CHTĚLO ZLEPŠIT. A ABY UŽ TO NĚKDO KONEČNĚ ZLEPŠIL. ALE ON TO ZA NÁS NIKDO JINÝ NEUDEĚLÁ...

kteří nejenže jsou odborně na výši, ale za nimiž je vidět spoustu kvalitně odvedené práce. A totéž mohu s hrдостí prohlásit o úseku cestovního ruchu vedeného ředitelkou Odboru cestovního ruchu paní Jitkou Fatkovou.

Potkáváme se v zahraničí, ale pro vás téměř na domácí půdě. Pokud mi prominete zlehčující podotek, že moravský Slovák je Slovák z druhého břehu řeky Moravy. Ostatně, jeden ze zářných příkladů jak etnografické hranice ignorují politické.

Jsem rodákem z Hodonína, což je město na moravsko - slovenské hra-

na opačné straně řeky Moravy. Navíc s nadsázkou říkám, že jsem taková luční směs, protože tatínek byl z Hovorán, maminka z Mutěnic a já jsem se jim narodil už v Hodoníně. A po mamince mám vinný sklep. Takže kořeny mám zapaštěné. K rodnému regionu a jeho produktům mám úzké vazby. Praha je místo, kde určitě stojí za pracovat. Být náměstkem ministra, to jsem bral jako výzvu, která se neodmítá. Ale doma jsem v Hodoníně, a tam se i hodlám vrátit.

Sousední Slovensko je náš významný obchodní partner. Nejen, že Češi zřejmě tvoří největší skupinu zahraničních turistů na Slovensku, ale i Slováci jsou významnou kupní silou turistů v Česku. Jsou v první sedmičce návštěvníků České republiky. Že nejsou první, to je dáno tím, že je celkově jen kolem pěti milionů. Pokud bychom ale procentuálně vyjádřili, kolik slovenských turistů jezdí do Česka, určitě to bude větší procento než Němců. ■

»» www.mmr.cz

Česko přijelo blahopřát

Hranice jsou od toho, aby se překračovali. Ale nejen proto, že slovenští turisté reprezentují velkou kupní sílu, se Česká republika expozicí vzorně zajištěnou Českou centrálou cestovního ruchu představila ve dnech 21. až 24. ledna 2010 v Bratislavě. Večer 21. ledna totiž náš ministr pro místní rozvoj Ing. Rostislav Vondruška s Pavlem Kosařem, pověřeným řízením Czech-Tourismu, oficiálně gratulovali Slovenské agentúre pre cestovný ruch k jejím patnáctinám a s přáním mnoha úspěchů její generální ředitelce JUDr. Svetlane Gavorové spolu s květinami předali velký narozeninový dort. ■

»» www.sacr.sk

Generální ředitelka SACR JUDr. Svetlana Gavorová.

Soběslav

20 KM JIŽNĚ OD MÉHO RODNÉHO TÁBORA NA SOUTOKU ŘEKY LUŽNICE S ČERNOVICKÝM POTOKEM, V KRAJINĚ MÉHO DĚTSTVÍ, LEŽÍ HISTORICKÉ MĚSTO SOBĚSLAV. TRVALE V NĚM ŽIJE NA SEDM TISÍC TŘI STA OBYVATEL, A DÍKY JEHO MALEBNOSTI A VŮBEC CELEMU TOMUTO KOUTU JIHOČESKÉHO KRAJE JEJ KAŽDOROČNĚ NAVŠTÍVÍ DESETITISÍCE TURISTŮ. PŘIJMĚTE I VY POZVÁNÍ DO TĚTO KRÁSNÉ ČÁSTI NAŠÍ VLASTI, KTERÉ PRO VÁS ZA PŘÍSPĚNÍ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI METROSTAV PŘIPRAVILO MĚSTO SOBĚSLAV.

-JK-

Památky

Nejstarší stopy osídlení

z vrchu Svákov pocházejí z doby bronzové, později zde Keltové a Slované vybudovali hradiště s mohutnými obrannými valy. Nedaleko hradiště, na křižovatce dvou obchodních stezek – Vitorazské a Solné (Zlaté stezky), vznikla na počátku 2. tisíciletí tržní osada, ze které vzniklo město Soběslav.

První písemná zmínka

o Soběslavi je z roku 1293, kdy již byla majetkem pánů z Rožmberka. V roce 1390 obdržela od Jindřicha z Rožmberka městská privilegia podle vzoru královských měst. V té době již bylo měs-

to chráněno hradbami s vodním příkopem, baštami se střílnami a padacími mosty. V současné době je město rozproštěno daleko za své původní hradby. Soběslav je turisticky atraktivní množstvím kulturních památek, krásnou přírodou a je také přirozeným centrem pro své okolí.

Rožmberkové,

kteří pečovali o město více než 300 let, jej ozdobili nádhernými stavbami. Raně gotický kostel sv. Petra a Pavla z let 1493-1518 se síťovou klenbou nad kněžištěm a v chrámové lodi se vzácnou sklípkovou klenbou z let 1499-1501 patří k nejhezčím. U kostela sv. Petra a Pavla se majestátně vypíná štíhlá, 68 m vysoká věž s cibulovitou barokní bání z roku 1750, která jí dodává vznešeného obdivu. Pro návštěvníky je zpřístupněna v červenci a v srpnu denně.

Skutečnou stavitelskou perlou

přesahující rámec regionu je kostel sv. Víta vybudovaný v letech 1374-1390 při městském špitále. Jeho klenba nesená dvěma pilíři a štíhlá věž vystavěná bez základů přímo na vítězném oblouku je vrcholným dílem gotiky období Václava IV. Vedle kostela sv. Víta je stará radnice v průčelí s dvěma štíty z roku 1487, která je další ozdobou soběslavského náměstí. Byla přestavěna v roce 1720 a je v ní

městská knihovna s čítárnou a informační středisko.

Hřbitovní kostel sv. Marka

je další z významných památek města. Byl založen roku 1650 soběslavským primátorem Zachariášem Markem Markovským. Vzácností kostela je barokní osmiboká kaple s kopulí, zdobená nádhernou freskou představující svatou Trojici. U kostela stojí kamenná kazatelna s pětistupňovou věží z roku 1660. Dnes slouží kulturním účelům jako soběslavská Galerie v kostele sv. Marka, která v sezoně nabízí zájemcům mnoho zajímavých výstav (obrazy, keramika, fotografie, plastiky, sochy aj.)

Společenské centrum Soběslavska

V roce 2009 město Soběslav zrekonstruovalo budovu kina a přilehlého parku u kostela sv. Marka na Společenské centrum Soběslavska. Moderně zařízené prostory návštěvníkům poskytují

širokou nabídkou služeb. Víceúčelový sál s kapacitou pro 105 osob zajišťuje veškeré pohodlí. Kromě promítání filmů a videoprojekce je zde možno pořádat různá školení, semináře a přednášky. Mimo vlastní filmovou produkci nabízí prostory i jiné možnosti využití: stolní fotbal, kulečnický, šachy, malou horolezeckou stěnu, šipky, stolní tenis, kuželky. Příjemné posezení a občerstvení poskytuje nekuřácká kinokavárna.

Rožmberský hrad,

založený v druhé polovině 14. století Jindřichem z Rožmberka, je někdejší slávou středověku. Zde byl v roce 1394 přechodně vězněn český král Václav IV. Hrad se podstatně lišil od obranných hradů na skalních útvarech i od hradů obklopených vodou. Byl sídlem purkrabího. Za husitských válek byl dva-

krát vypálen - v letech 1421 a 1435, kdy byla zničena jeho původní podoba. Hrad i celá původní část města byly obehnané hradbami zdobenými čtyřmi baštami a vodním příkopem. S hradním palácem je spojena okrouhlá věž Hláska, která je ve sklepní místnosti zaklenuta hvězdicovitou klenbou. V prvním patře byla s palácem spojena padacím mostem. V 18. století byl hrad přeměněn v pivovar. V jižní části hradní budovy, kde bývala Rožmberská škola založená Petrem Vokem z Rožmberka, je dnes zrekonstruovaný kulturní dům. Za zajímavost jistě stojí zmínka o unikátním mincovním nálezu, který se díky zdejšímu občanovi podařilo objevit v červenci r. 2008 na místě budování jezu na obchvatu Soběslavi. Bylo dohledáno celkem 1100 ks stříbrných mincí různých velikostí, hodnot a míst původu z počátku 17. století. Nyní je poklad v péči archeologů, aby byl následně zpřístupněn návštěvníkům města.

V současné době probíhá také rozsáhlá rekonstrukce věže Hláska a hradního paláce, kam bude v létě roku 2010 přemístěna městská knihovna. Hradní palác tak po dlouhé době ožije v duchu, který mu Petr Vok stanovil - bude opět sloužit vzdělávání.

Smrčkův dům

Na severní straně náměstí Republiky upoutá renesanční dům se dvěma štíty a arkýřem. Je to Smrčkův dům z roku 1564, později hostinec „U Černého orla“. Náležel primátorovi města Řehoři Smrčkovi. Je památný tím, že se zde tajně scházeli Čeští bratři. Nyní je v něm národopisná expozice Blatského muzea.

Významnou budovou je rovněž Rožmberský dům z 15. století. Byl přestavěn ze dvou špulířských domů, které koupil Petr Vok z Rožmberka od Václava Špulíře z Jiter pro své přechodné sídlo. V Rožmberském domě pobývala i Zuzana Vojířová. Dnes je zde přírodovědná expozice Blatského muzea věnovaná přírodě Táborska.

Střed náměstí zdobí kamenná kašna z roku 1724 se sochou sv. Floriana. Poblíž kašny, s pohledem na Smrčkův dům, stojí morový sloup s korintskou hlavicí a sochou Panny Marie z roku 1713.

Příroda a volný čas

Nový rybník

Necelých 500 metrů severně od středu města se nachází přírodní rezervace. Nový rybník založený městem v letech 1547-1552 je domovem mnoha vzácných druhů fauny i flóry.

V parku u Nového rybníka je letní pavilonek a busta hudebního skladatele Otakara Ostrčila, který v Soběslavi opakovaně trávil své letní odpočinky. Procházkou po okolí je možné navštívit meandry Černovického potoka a na vrcholku „Vápenka“ odpočinkové místo zvané „Muchomůrka“ s krásným výhledem na město a okolí.

Milovníci vodních sportů

a rybaření oceňují řeku Lužnici protékající Soběslaví. Procházkou po jejím proudu je možné navštívit les Svákov se zachovalými valy prehistorického hradiště a poutní místo – kapli svaté Marie Bolestné. U kaple je studánka s pověstmi opředenou léčivou vodou.

V Soběslavi nechybí ani rozsáhlý sportovní areál s možností všestranného sportovního využití včetně ubytování ve vlastním areálu nebo v nedalekém kempu s chatkami u řeky Lužnice.

Na pravém břehu Lužnice jižně od města je sportovní letiště. Přibližně 1 km jihovýchodním směrem od středu města je rybník Nadýmač, kterým protéká Dřenský potok. Procházkou proti jeho

proudu projdeme chlebovským lesíkem a přijdeme ke kamennému můstku, který je pozůstatkem historické poštovní stezky do Jindřichova Hradce.

Velmi zajímavé a turisticky atraktivní je okolí Soběslavi. Množství rybníků, lesů a luk je možné navštívit pěšky turisticky značenými cestami i na kole. Jde především o Dírnou se zámek rodiny Wratislavů, od které je cca 3 km vzdálen vodní zámek Červená Lhota. Dále Choustník se zříceninou středověkého hradu.

Blata

Jihozápadním směrem od města se rozprostírají blata – rozsáhlá rašeliniště (cca 900 ha) ležící mezi obcemi Komárov, Klečaty, Zálší, Mažice, Borkovice, Sviny, Žišov a Zaluží. Blata jsou cha-

rakteristická osobitou flórou i faunou. Pro zachování představy o blatech byla v prostoru rezervace vybudována blatská stezka, která informuje a provází návštěvníky lokalitami nádherné a nedotčené blatské přírody.

Ve většině obcí, které jsou vesnicou památkovou rezervací, se nacházejí malebně zdobené štítové domy, které jsou ukázkou umu zdejších zednických mistrů – lidových výtvarníků ve stylu tzv. selského baroka.

Společná historie Soběslavi a blatských obcí je každoročně připomínána třetí sobotu a neděli v červenci národopisnými slavnostmi „Blata se baví“ a festivalem dechových hudeb „Kubešova Soběslav“.

» www.musobeslav.cz

Po roce 871

nastává největší územní rozmach Moravského státu. Je to období vlády knížete Svatopluka I., nejmocnějšího panovníka z rodu Mojmirůvců. K jeho říši náleží, vedle jádra země v Pomoraví, také území slovenského Ponitří a Pováží, rozlehlé Panonie po obou březích Dunaje, nížiny v Polabí a v 80. letech 9. století dosahuje soutoku Labe s Vltavou. Ziskem Pražska k Velké Moravě přičítáme i celou Bohemii. Jako svrchovaného panovníka jej uznávala i slovanská knížata Srbů a Karantánců. Svatopluk se stal vládcem, jehož římský papež neváhal titulovat králem.

Cesta na velkomoravský trůn

však nebyla pro Svatopluka jednoduchou záležitostí. Narodil se kolem roku 846, patrně na počátku vlády knížete Rastislava. Východofranské říši tehdy vládl Ludvík II. Němec, který přispěl k sesazení Mojmíra II. a nastolení nového knížete Moravanů. Rastislav ale stěží naplnil jeho očekávání. Záhy porušil slib věrnosti (pokud se k jakémž zavázal) a stal se sebevědomým vládcem usilujícím o nezávislost možná víc než Mojmír. Jeho přičiněním jsou povoláni slovanští věrozvěstové sv. Cyril a Metoděj, aby šířili křesťanskou víru ve slovanské řeči a nepochybně, jako zástupci císařské Konstantinopole, vytvořili na Franské říši nezávislou církevní správu Moravského státu. Misijsní činnost byzantských vyslanců na území, jež Ludvík II. považoval za svrchovanou součást svého teritoria, nemohla dospět jinam než k novému politickému konfliktu s Východofranskou říší.

Roku 867 věrozvěstové museli své učení a slovanskou liturgii hájit před římským papežem. Vzdělanost a diplomatické schopnosti sv. Cyrila, který v Římě přijal jméno Konstantin, pomohly u Hadriána II. prosadit Rastislavovy úmysly a přes nevoli franského krále získat pro Moravu důležité arcibiskupství. Avšak vrchol emancipačních snah knížete Rastislava I. přivodil v roce 870 nejspíše i jeho pád. Vládl dlouhých 24 let a stejně jako naplňoval své zájmy i proti vůli Ludvíka II., nejspíše nerezignoval ani na územní rozmach říše směrem na západ do české kotliny. Jistě nešlo o expanzi dobovačného charakteru, ale o pozvolné pronikání a asimilaci generace nových (charvátských?) osadníků, upevňujících pozice Moravy v horním Polabí.

Počátky naší státnosti 5 Svatopluk, první král Čech a Moravy

Labe jako Albae – bílá řeka – mohlo dát jméno tzv. Bílý Charvátům. Jisté je, že Čechy byly na konci Rastislavovy vlády připraveny na nástup nejmocnějšího z rodu Mojmirůvců.

Postava Svatopluka I.

je klíčem k událostem, majícím podstatný vliv na nový náhled do nejstarší české historie. Zda byl Svatopluk králem nebo knížetem? O tom se prou historikové dodnes. Faktem je, že králem jej v diplomatických listech tituloval papež Hadrián. V posledních letech panování knížete Rastislava byl Svatopluk (patrně jeho synovec) údělným moravským knížetem na hradu v Nitře. Centrum říše se tehdy nacházelo na dolním toku řeky Moravy. Pravděpodobně u dnešních Mikulčic nebo v Uherském Hradišti – Starém Městě. Syn krále Ludvíka II. Karlomann v roce 870 využil ambiciózní povahy a mocenských nároků mladého Svatopluka, aby s ním sjednal dohodu, že za slib poslušnosti a věrnosti Franské říši získá trůn Rastislavův. To už bylo nitranskému knížeti kolem 25 let. V raném středověku tedy byl v nejlepších letech ujmout se vlády. Svatopluk pomohl zinscenovat zradu na svém strýci. Rastislav byl vyláčen z města, zajat a Ludvíkem II. odsouzen k oslepení a dožití v některém z franských klášterů. Moravu obsadila okupační vojska a do čela porobené země byl usazen loutkový vládce Svatopluk. To však netrvalo dlouho. Okupační správa nebyla po

vůli moravské nobility včetně samotného Svatopluka. Nově nastolený kníže byl ještě téhož roku Karlomannem uvězněn. V jeho nepřítomnosti došlo k povstání Moravanů. Do čela odboje postavili jistého Svatomíra. To si východofranský panovník nemohl nechat líbit. Hned na jaře 871 vypravil vojsko. Svatopluka omíloval a očekával, že v jeho osobě opět prosadí vazalství Moravy vůči Franské říši. Velmi se však v ctižádostivém Svatoplukovi mýlil. Ten už byl jistě zkušenější. Na bavorském dvoře se vyučil praktické diplomacii, již záhy při řízení státu uplatňoval vůči svým přátelům i nepřítelům. Před branami sídelního města zřejmě namluvil doprovod, že jako právoplatný vládce Moravy zlomí odpor bez boje a sám dojedná vstup do města. Překvapivě se však vrátil s moravskou posádkou a zaskočené vojsko Franků dal pobít. Tak započala vláda jednoho z nejmocnějších a nejobávanějších panovníků tehdejší střední Evropy.

Nástup Moravanů do centra české kotliny

patrně sílí až po roce 872. K tomuto datu se u řeky Vltavy připomíná porážka pěti vojvodů z Bohemie východofranskými vojsky. Záznam o bitvě uvádí vedle jmen Svatoslava, Vítězslava, Heřmana, Spytimíra a Mojslava i později připsané šesté jméno jakéhosi Gorivoje. Dodatečný zápis je interpretován jako první zmínka o českém knížeti Bořivojovi, v 80. letech 9. století úzce provázaném s nadvládou Svatopluka v Čechách. Moravským biskupem Metodějem nejspíše r. 883

pokřtěný Bořivoj se stává prostředníkem Mojmiřovců v Čechách a Svatoplukova moc sahá až k Levému Hradci, prakticky k soutoku Labe s Vltavou. Levý Hradec byl Bořivojovým sídelním hradem. Tradice zde uvádí první křesťanský kostel v Čechách, rotundu sv. Klimenta.

Vystavět ji dal prý sám kníže Bořivoj při návratu z Moravy, když biskup Metoděj jeho družinou vypravil i kněze jménem Kaich. Existence kostela a přítomnost kněze také umožňovala usídlení moravské vojenské elity s posádkou.

Bořivojův hrad lze proto považovat za opěrný bod Moravanů ve středních Čechách, ve strategické poloze, v bezprostřední blízkosti pražského centra se sněmovním polem a stolcem. Vojvodové a jejich lid, kteří nebyli Svatoplukovi podřízeni, to museli zákonitě vnímat jako ohrožení. Nedostatek písemných zdrojů nás odkazuje pouze do roviny dohadů. Nicméně k tomuto vypjatému období kolem roku 880 lze přiřadit Kosmasem zaznamenanou pověst o bitvě na Turském poli. Tady, prakticky před hradbami Levého Hradce, došlo k bájně

byl již ve znamení porážky nejvážnějších odpůrců moravské moci. Pšovský rod tehdy možná přišel o výsadní postavení mezi vojvody Bohemie a uvolněný stolec Čechů se otevřel moravským Mojmiřovcům.

Střední Evropa i Velkomoravská říše

se na konci 80. let 9. století ocitá pod silným tlakem Staromadařských kmenů. Bojovné Avary po sto letech vystřídali neméně divocí nomádi z východu, postupně si pro sebe zabírající úrodné panonské roviny. Svatopluk věděl, že křehké příměří lze udržet jen územními ústupky. Avšak postupující Maďari svými nároky počali ohrožovat i jádro říše v Pomoraví. Panovníkovi tedy nezbývalo než hledat řešení v přemístění mocenského centra dál od starých rodových držav. Jediný směr, který se mu nabízel a kde již Moravané měli nepochybný vliv, byl západ. Polabí s českou kotlinou. Otázka Bohemie byla nejspíše i součástí mírových jednání Svatopluka I. s císařem Karlem III. Tlustým na Monte Comiano na podzim 884.

a nedotknutelnost místa v závěru 9. století rázem ukončuje výstavba hradu. Stolec najednou podléhá jedinému svrchovanému panovníkovi, který si o sobě prvořadě kládá právo vládnout z vůle boží, neboť jako součást svého záměru tady zakládá křesťanskou svatyni. K zásadnímu obratu a zásahu do kmenové symboliky, omezení prastarých práv vojvodů, se nemohl odvážít nikdo jiný než sám Svatopluk. Bořivoj přijal křest teprve nedávno. Bez Moravanů neměl prakticky žádnou politickou váhu a sám disponoval jen nevelkou vojenskou silou. Pokud na jeho straně stáli spojenci, měli obavy nikoliv z Bořivoje, který už jednou z Čech utekl, ale ze Svatopluka, který jej přivedl zpátky a potlačil domácí odpor. Nejspíše v letech 883–85 byl nad Vltavou založen Svatoplukův hrad, burg neboli purk/ch, jak Moravané tehdy svá hradiska asi nazývali. *Prespurk* či *Praslawespurch*, založený patrně za Svatopluka, je dnešní Bratislavou. Jméno *Lautenpurch* je připisováno hradišti Pohansko u Břeclavi. *Purch*, v tehdejší slovanské výslovnosti se samohláskami *Pur^ach^a*, *Puraha*, psáno latinsky *Pvraga*, *Frága* ze zápisu kupce Ibrahim ibn Jakoba, se stal základem pro **pojmenování města PRAHA – PRAGA!** Tuto hypotézu podporuje i Kristiánova legenda, psaná snad ve druhé polovině 10. století. V příběhu o Přemyslovi se od mnicha Kristiána dozvídáme: „...jak pověst vypravuje, obrátili se (Slované čeští) k nějaké hadačce se žádostí o dobrou radu a o věštecký výrok. A když jej obdrželi, založili hrad a dali mu jméno Praha“. Prvotní název tudíž náležel hradu, jehož založení lze připsat moravskému Svatoplukovi.

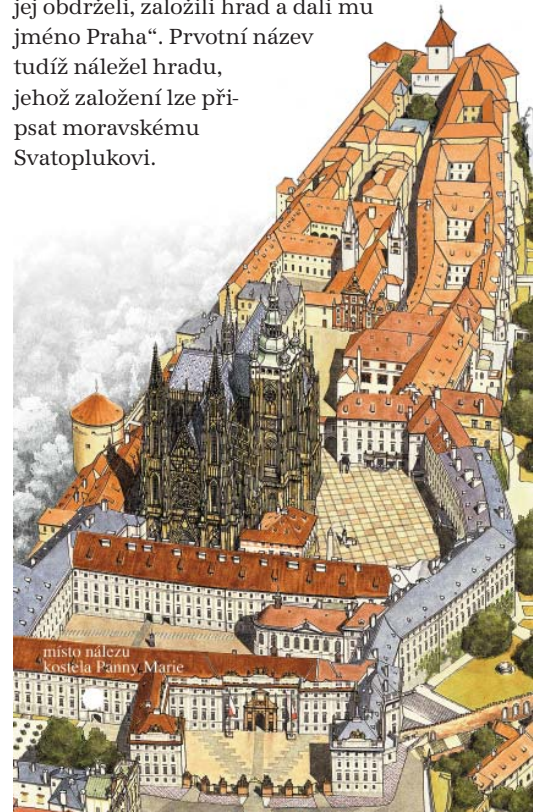
NEJSPÍŠE V LETECH 883–85 BYL NAD VLTAVOU ZALOŽEN „SVATOPLUKŮV“ HRAD, BURG NEBOLI PURK/CH... JAK MORAVANÉ TEHDY SVÁ HRADISKA ASI NAZÝVALI.

porážce výbojných Lučanů Neklano-vým vojskem Čechů. Bořivoj je pokládán za prvního známého představitele českých Přemyslovců. Avšak v době, kdy se děj odehrával, byli tzv. Přemyslovci či národ Čechů ještě neznámým pojmem. Naopak máme potvrzenou existenci dávných Lučanů, ovládajících po několik staletí Poohří až k Mělníku. Zde sídlící Pšovský rod, možná sám kníže Slavibor, byl nejvíce ohrožen spojenectvím Bořivoje se Svatoplukem a hotovostí Moravanů na Levém Hradci. Do té doby nejsilnější a prakticky neporazitelní Lučané se dostali pod tlak mnohem silnějšího rivala. Můžeme jen spekulovat, ale situace patrně dospěla ke střetu obou uskupení. Na jedné straně Lučanů, na straně druhé rodů provázaných se Svatoplukovou mocí. A především, podpořených moravskými posilami. Tak skutečně mohlo vypadat spojené vojsko Čechů, které potlačilo dosavadní hegemonii Lučanů v této části země. Napoprvé snad uspěli ještě Lučané a kníže Bořivoj musel kvapně i s moravskou posádkou opustit Čechy. Avšak jeho návrat v roce 884–5 po boku s králem Svatoplukem,

Právě zde mohlo dojít k uzavření dohody a uznání Svatoplukova držení Čech, potvrzené roku 890 bavorským králem Arnulfem. Novým centrem Mojmiřovců se tak v 80. letech 9. století stala Praha.

Že takový vývoj mohl nastat

a že se nejedná o pouhou fantazii, nasvědčuje pozoruhodná archeologická lokalita z horizontu Velké Moravy – Pražský hrad. Bažantnice a tzv. Lumbeho zahrada na severním předhradí byly obsazeny jistě početnou posádkou Moravanů, neboť množství nálezů potvrzuje shodnou provenienci šperků, zbraní a užitných předmětů s tehdejšími významnými centry na Moravě. Do té doby lokalita zůstávala bez trvalého osídlení a v místech budoucího hradu nejspíše plnila úlohu sněmovního pole – symbolu společné vlády kmenových vojvodů Bohemie. Poloha nad Vltavou měla posvátný význam. Stál zde kamenný stolec – trůn – na kterém byl nastolován všemi uznávaný vůdce, možná zvaný Lech. Patrně zde byl udržován i posvátný oheň, neboť k místu se váže prastaré pojmenování Žiži. Pohanské obyčej

Pražský hrad kolem roku 1000 n.l.

Zábor a opevnění významné lokality osazené kostelem byl mocenský akt – symbol ovládnutí země křesťanským panovníkem. Povědomí o velkomoravských počátcích Pražského hradu přinesl až archeologický výzkum ve 20. století. Rovněž existenci kostela Panny Marie naznačovaly pouze legendy, než jej v 50. l. mezi II. a IV. nádvořím pod tzv. Tereziánským křídlem nalezl I. Borkovský.

Představa, že sídlo českých králů

založil panovník z moravského rodu Mojmirovců, zákonitě vyvolá pochyby a u někoho i trpkost. Pražský hrad přece od počátku sloužil Přemyslovcům, kteří tu jsou také pohřbeni. Žádné Mojmirovce v Praze doložené nemáme. Avšak skutečnost, jakému rodu počátky hradu přisoudit, je relativní. Název Přemyslovci byl zaveden kronikáři až později. Sami tzv. Přemyslovci si tak vůbec neřekli. Obdobně je sporné, zda se Svatopluk považoval za Mojmirovce. Panovník zpravidla užíval jméno s titulem. Písemnosti pak uvádí, které zemi či z jakého místa vládl. Král či kníže Svatopluk I. vládl Moravskému státu a Bohemii považoval za součást své říše. Nejpozději od roku 884 se mohl považovat za panovníka, který v Čechách vládl prostřednictvím zástupce, kterým mohl být nejen Bořivoj, ale také některý ze Svatoplukových věrných. Možná dokonce jeho nejstarší syn. Faktem je, že po smrti knížete Bořivoje v roce 889 se Svatopluk sám ujímá vlády a po dobu pěti let je jediným svrchovaným panovníkem v Čechách i na Moravě. Svatopluk I. umírá roku 894 jako první král společného státu Čechů a Moravanů.

Hrob Svatopluka I.

však na Pražském hradě nenajdeme. Poslední desetiletí 9. století bylo ve znamení usazování Staromadžarských kmenů v Panonii. Budování nového centra tudíž muselo ustoupit do pozadí v zájmu obrany jádra říše v Podunají. Tam se přesunul i král Svatopluk, vstříc očekávaným bojům. Avšak po 23 letech u moci unavený a možná i vážně nemocný panovník předal podle legendy vládu třem synům. Na třech vrbových prutech je poučil o bratrské svornosti. Rozdělil-li se, budou jako osamocené pruty a zůstanou slabí. Tedy že vzájemným soupeřením snadno podlehnou nepříteli. Poté nikým nepoznán odešel jako mnich do poustevny na vrchu

Zoboru při svém dřívějším hradu v Nitře. Teprve ve smrti sdělil svou pravou identitu a byl pohřben s úctou jako král, avšak prostě jako poustevník.

Když v Uherském Hradišti

v roce 1959 v lokalitě zvané Derfle odkryli zbytky velkomoravského kostela Panny Marie, narazil tým archeologů na pozoruhodnou hrobku. V přistavěné kapli se nacházela neporušená rakev s mimořádně honosným železným kováním, jaké nemá u hrobů velkomoravského horizontu obdobu. Uvnitř však ležely kosterní pozůstatky s velmi skromnou výbavou, patrně v mnišském rouchu, pouze se dvěma zlatými gombíky. Žádné atributy bojovníka – velmože, nic, co by nasvědčovalo vysokému postavení osoby s vlastní hrobovou kaplí. Nález vyvolal rozruch, neboť pohřeb s takovou výbavou ve významném církevním komplexu uvažovaného biskupského kostela mohl být prisuzován také moravskému patriarchovi sv. Metodějovi. Tomu však tradice prisuzuje jinou polohu, a navíc byl údajně z původního hrobu přenesen svými učedníky na utajené místo. V kapli by neunikl zášti svého odpůrce a nástupce, biskupa Wichinga. Antropologický výzkum později potvrdil, že hrob patřil muži ve věku asi 50 let, kterého patrně trápil tehdy nevyléčitelný zánět dásně. Smrt mohla nastat otravou krve nebo náhlým vykrvácením. Hrobový nález je veden pod číslem 12. a nelze s jistotou určit, komu patří. Dnešní Uherské

Hradiště bývalo v 9. století jednou z největších velkomoravských sídelních aglomerací, poloha Staré Město a Ostrov sv. Jirí patrně byly Svatoplukovým Veligradem. Tomu dominovalo návrší s kostelem Panny Marie, nejspíše sídlo moravského arcibiskupa a symbol křesťanské víry vládnoucího rodu. Nákladný hrob lze proto s velkou mírou pravděpodobnosti přisoudit právě Svatoplukovi I., nej-mocnějšímu z Mojmirovců a obávanému panovníkovi Velkomoravské říše, který v kapli kostela Panny Marie našel před 1116 lety místo svého posledního odpočinku. ■

Radek Míka

Kosterní ostatky z hrobu č.12 v Uherském Hradišti - Sadech původně kryla kaple (na obr. vpravo). Vše nasvědčuje tomu, že se jedná o hrobku krále Svatopluka I.

» www.boheminium.cz

S náměstkem primátora statutárního města Havířova pro hospodářský rozvoj Ing. Zdeňkem Osmanczykem se potkáváme 15. ledna 2010 na Regiontouru v Brně, na expozici Havířova.

Pane náměstkku, Vaše expozice okamžitě upoutá dekorativními květinovými sochami na motivy jedné z dětských oblíbenějších českých pohádkových knížek „Krték a autíčko“ pánů Zdeňka Milera a Eduarda Petišky. Dovolte mi řečnickou otázku: „Proč?“

Tak, jako má Rio de Janeiro svůj karneval a další města různé tradiční akce, které každoročně lákají desetitisíce návštěvníků a přinášejí jim prosperitu, mělo a už zase má i naše město festival „Havířov v květech“. Jeho druhý ročník (po dvaceti letech obnovené tradice) bude 19. června 2010. Loňský festival byl úspěšný. Přišlo na něj na pětadvacet tisíc návštěvníků. Byl oceněn nejen veřejností, ale i médií v Česku a zahraničí. Druhý ročník bude rozměrem, obsahem včetně doprovodných programů velkolepější, protože se uskuteční v roce, kdy Havířov slaví 55. výročí svého vzniku. Samozřejmě opět nejočekávanější událostí bude průvod květinových soch městem, do něhož zapojíme nové prvky. Svoji účast na festivalu přislíbila i partnerská města slovenské Turčianské Teplice a polský Jastrzebie Zdroj.

Ing. Zdeněk Osmanczyk

Tak, jako má Rio de Janeiro svůj karneval a další města různé tradiční akce, které každoročně lákají desetitisíce návštěvníků a přinášejí jim prosperitu, mělo a už zase má i naše město festival „Havířov v květech“. Jeho druhý ročník (po dvaceti letech obnovené tradice) bude 19. června 2010.

Vaše město je unikátním urbanistickým komplexem plným parků a zeleně. Jenže doma v Česku nikdo není prorokem, takže se zdá, že tato jeho dimenze je daleko víc uznávána cizinci než našinci. Čím to, že nedoceňujeme kvality své vlasti ani sebe sama a nezřídka až nekriticky vyzdvihujeme cizinu?

To je dáno českou náturou. Tak to vidím já. Pokukujeme po okolí a to, co tu máme, přehlízíme. Ale z rozhovorů s přáteli, popř. z různých setkání mám poznatky, že se vracíme k domácím hodnotám. Že Češi, Slezané a Moravané pře-

Podporuji kroky prospěšné pro kvalitní život v Havířově

hodnocují vztah k dovoleným a k trávení volných chvil. Že si daleko víc začínáme vážit domácího prostředí a způsobu života, který vedeme v České republice. Zase jsme svobodnou zemí, ale nejen proto, spíš díky tomu se řada Čechů, co odešli, vrací ze všech koutů světa nazpátek. Proč asi? Protože měli možnost srovnání.

Když padla „železná opona“, lidé z tzv. vyspělých, leckdy i velmi vzdálených demokracií měli péči o naši životní a vzdělanostní úroveň. Pokud k nám pak přijeli, divili se, že tu (na rozdíl od nich) i ti méně majetní nebyd-

teré ze západoevropských zemí. A když jsme jim přiblížili, co to je Havířov, a měli se s ním možnost seznámit (zatím jen) prostřednictvím našich propagačních materiálů, oceňovali, že jsme za tu krátkou dobu pětapadesáti let dokázali takové hodnoty vytvořit a uchovat. Ať se to týká bydlení a občanské vybavenosti, sportu, kultury, architektonických památek, původních přírodních lokalit apod.

Ano, zvelebujete to, co vytvořily generace před vámi, a na rozdíl od některých jiných důrazně dbáte na kvalitu. Ostatně, když jsem se v jednom z vsu-

PRO CESTOVNÍ RUCH NEJSOU VYTVÁŘENY PODMÍNKY, ABY STÁT MĚL ZÁJEM, DOSTÁVAT NA SVÉ ÚZEMÍ NOVOU KLIENTELU.

líme v dřevěných chatkách či dokonce v chudinských slumech, ale ve zděných budovách.

Co se týče bydlení a vůbec vzhledu měst, i tady jsme u některých zahraničních návštěvníků Regiontouru zaznamenali, že si mysleli, že Havířov leží v něk-

dybylých rozhovorů ptal šéfa STOMIX Group (evropského lídra v oblasti zateplování objektů), jak to, že firmy ze západoevropských zemí v Česku mohou prodávat zboží, jež nemohou uplatnit doma, ačkoliv jsme všichni členy stejné Evropské unie (viz www.e-vsudybyl).

Statutární město Havířov se nachází v Moravskoslezském kraji na půl cesty mezi Ostravou a Českým Těšínem. Jádrem Havířova tvoří ochranné pásmo Sorela. Na severozápadním konci je do něho zahrnut zámek a kostel sv. Anny. Jeho architekti se inspirovali českou renesancí, o čemž vypovídají četné římsy, štíty, čučky a sgrafita. Oblast Sorely je cenná nadčasovým urbanistickým řešením, které je mnohem lidštější než pozdější panelová výstavba. Empírový zámek s par-

kem pak skýtá luxusní ubytování, stylovou restauraci včetně salonků a obřadní síň, která je využívána také jako koncertní sál. Na území Havířova se dále mj. nachází: Kotulova dřevěnka, která patří k nejstarším roubeným lidovým stavbám na Těšínsku, jeden z největších dětských parků v České republice, řada kostelů aj. Významnou přírodní památkou jsou Meandry Lučiny se zbytky lužních lesů s pestrou flórou a faunou.

cz článek „Velká taškařice: Co se v ostatních vyspělých zemích prodávat nesmí, v Česku se může“, odpověděl: „Protože se nikdo nedívá. Protože v Česku je kolbiště – závod o co nejnižší ceny. A když je hlavním kritériem cena a nehledí se na kvalitu, tak do takového státu můžete přivést materiál jakýkoliv.“ Jenomže ne do Havířova... Čím to?

Za tu dobu, co jsme na radnici, Havířov vzkvétá. Opravujeme bytový fond, který zůstal v majetku města, a mohu podotknout, že z peněz havířovského magistrátu do regenerace panelových domů nejde ani koruna. Všechno to jsou příjmy z nájmu, které pokryjí úvěry, kte-

ré si na to bereme, aby občané nemuseli vynakládat žádné další peníze navíc. A přesto to vychází. Protože díky kvalitnímu zateplení objektů výrazně snižujeme výdaje za energie. Máme velmi pozitivní ohlasy. Obyvatelé města oceňují investice do svého bydlení a svého města, které jsou v objemech víc než půl miliardy korun ročně. A i v současné tzv. krizi máme pro letošní rok plánováno proinvestovat cca 760 milionů korun. Samo-

zřejmě, většina těchto peněz je z dotací, kde si dovolím tvrdit, že jsme velmi úspěšní. Svými vlastními prostředky v objemu 240 milionů korun jsme vybudovali perfektně vybavený domov seniorů. A také jsme postavili zařízení, které bylo v našem regionu potřebné – psí útulek. Máme kvalitně zpracovaný integrovaný plán rozvoje města. Ať už z ROP nebo JOP. Díky tomu už jsme realizovali rekonstrukci náměstí Severka. V současné době pokračuje výstavba žákovské haly se souběžnou opravou dvou stá-

vajících tělocvičen s cílem vytvořit sportovní komplex. Připravujeme výstavbu cyklostezek, areálu volného času, opravu kina „Centrum“ a rekonstrukce dalších náměstí. Do toho samozřejmě spadá i regenerace panelových sídlišť na Šumbarku, kde už budeme přistupovat k deváté etapě. A opět to budou peníze z Evropské Unie, díky tomu, že máme kvalitně připravené projekty.

Hlavním tématem třetího vydání Všeudybylu je postavení cestovního ruchu v České republice. Jak jej vnímáte?

Necítím se povolán hodnotit cestovní ruch, ale jsem velký příznivec poznávání zemí (zejména té naší), jejich oby-

vatel, kultur a zvyklostí. Co se týče České republiky, jsem přesvědčen, že tu máme hodně rezerv. Jenomže neumíme prodat to, co tady je. Disponujeme úžasnými lokalitami a možnostmi. Ovšem obecně pro toto hospodářské odvětví, resp. oblast podnikání, nejsou vytvářeny podmínky, aby stát měl zájem na tom, dostávat na své území novou klientelu, a umožnit tak vznik dalších pracovních míst. I na úrovni našeho mēs-

ta jsem toho názoru, že pokud přijde nějaký soukromník s projektem, který je pro město užitečný, vůbec se nebojím zvednout ruku za to, že se přikročím k prodeji pozemků za jinou cenu, než je tržní, protože se to několikrát násobně vrátí obyvatelům Havířova. Nelze hledět pouze na okamžitý zisk z prodeje. Jsou tu další pozitivní: dlouhodobé příjmy z daní, vytvoření pracovních míst na území našeho města atd. Zkrátka podporuji prospěšné kroky pro kvalitní život v Havířově. ■

»» www.havirov-city.cz

HAVÍŘOV

Kampaň na podporu domácího lázeňského cestovního ruchu

LÁZEŇSTVÍ NENÍ ZAMĚŘENO POUZE NA LÉČBU, ZDRAVOTNÍ REHABILITACI A PREVENCI – PŘEDCHÁZENÍ NEMOCÍM. DO LÁZNÍ ČESKÉ REPUBLIKY SE MŮŽETE VYPRAVIT NAČERPAT SÍLY I NA ROZMANITÉ WELLNESS A RELAXAČNÍ POBYTY. TAK BY SE DALO SHRNOUIT POSELSTVÍ VELKÉ MEDIÁLNÍ KAMPAŇE NA PODPORU DOMÁCÍHO LÁZEŇSKÉHO CESTOVNÍHO RUCHU, KTEROU PŘIPRAVILA AGENTURA CZECHTOURISM.

Kampaň je zacílena

na lidi se středními a vyššími příjmy. Začala v lednu 2010 a poběží až do května. Vybízí samoplátce k návštěvě tuzemských lázní. „Oslovujeme především ženy ve věkové skupině 35+ a muže a páry starší pětadvaceti let. Dámy chceme nalákat na wellness a relaxační pobyty, muže například na manažerské balíčky. Cílovou skupinu chceme upozornit na fakt, že mohou v lázních absolvovat i nejrůznější preventivní programy,“ říká vedoucí týmu lázeňství agentury CzechTourism Iveta Jakoubková.

Nový web o lázních

Kampaň bude k návštěvě českých lázní vybízet téměř všemi komunikačními prostředky. Setkáte se s ní na internetu, v tisku, v rozhlasu, ale také na billboardech, citylightech a reklamních plochách v MHD. Tuto venkovní reklamu mohou lidé spatřit v sedmi českých městech – Praze, Brně, Ostravě, Olomouci, Plzni, Liberci a Hrad-

ci Králové. Bude odkazovat na nově vzniklý web www.ceskelazenstvi.cz, poskytující ucelenou řadu informací o českých lázních.

Soutěž o víkendové pobyty

v lázních pro dvě osoby ztraktivnější kampaň po celou dobu jejího trvání. Probíhá na webu www.ceskelazenstvi.cz a soutěžící odpovídají na otázky z oblasti lázeňství. Ceny věnovalo na čtyřicet lázeňských společností.

Medical wellness

Atraktivnost českých lázní spočívá i v tom, že na rozdíl od drtivé většiny zahraniční konkurence poskytují wellness procedury s použitím přírodních léčivých zdrojů pod dohledem lékaře. Ten v tomto případě vystupuje spíše v roli konzultanta, který poradí se správným životním stylem (stravování, cvičení, regenerace). Tento tzv. medical wellness je stále populárnější. Nabídka ubytování je ve všech cenových kategoriích. ■

» www.ceskelazenstvi.cz

Filip Remenec, mediální oddělení
CzechTourism, media@czechtourism.cz

Vodní radovánky v Jáchymově

V lázních Jáchymov v podhůří Krušných hor začali v roce 1906 jako první na světě využívat léčivých účinků radonové vody a pomáhají tu pacientům s nemocmi pohybového aparátu. Od konce loňského listopadu tu můžete navštívit také moderní Aquacentrum Agricola, které se nachází v nejstarší, téměř sto let staré lázeňské budově. Všechny možné vodní radovánky si tu tak vychutnáte v interiéru, který je moderní, zároveň v něm ale byly ponechány i některé původní historické prvky.
» www.laznejachymov.cz

Unikátní bazén v Karlově Studánce

Novinku mají i v lázních Karlova Studánka, které leží v srdci Jeseníků v nadmořské výšce 800 metrů. V loňském roce tu kompletně dokončili unikátní bazén s teplou mořskou vodou. Kromě koupání tu nadchnou i rozmanité masážní trysky. Bazén je osvětlen bílým i modrým světlem, což dodává koupání na exotičnost. V tomto prostředí se i příjemně medituje.
» www.k.studanka.cz

Jedinečná metoda v Bohdanči

Slatina se v lázeňství používá běžně. V Bohdanči však loni zavedli jako první v Česku převratnou novinku. Podávají tu slatinu v zábalových vanách. V nich to funguje takto: Pacient si lehne na speciální vodní lůžko, na kterém nepříjde do přímého styku s vodou. Personál na klienta posléze nanese slatinu a provede zábal. Teplá voda ve vodním lůžku udržuje teplotu zábalu, zároveň ale klienta nezahřívá tak jako klasická slatinná koupel. Díky tomu si léčbu může dopřát širší okruh lidí, např. i kardiáci. Této inovaci předcházela téměř tříletá studie, která potvrdila její blahodárný efekt. Procedura pomáhá při revmatu, bolestech zad a kloubů a navíc se při ní šetří přírodní léčivý zdroj (slatina).
» www.llb.cz

Cena roku pro Františkovy Lázně

Lázeňská společnost Františkovy Lázně získala titul Lázeňská společnost České republiky roku 2009. Toto významné ocenění se uděluje za vysokou kvalitu medi-

Česko světovou lázeňskou velmocí

ČESKÁ REPUBLIKA DISPONUJE VÍCE NEŽ TŘICETI LÁZEŇSKÝMI MÍSTY, STOVKAMI LÉČIVÝCH PRAMENŮ A DALŠÍMI CENNÝMI, ZDRAVÍ PROSPĚŠNÝMI PŘÍRODNÍMI ZDROJI. POJĎME SE PODÍVAT, CO JE V ČESKÝCH LÁZNÍCH NOVÉHO A NA CO SE MŮŽETE V BUDOCNU TĚŠIT.

cínského lázeňství každý rok v rámci Lázeňského festivalu.

» www.franzensbad.cz

Spa Suite v Karlových Varech

Nabídka lázní se neomezuje jen na klasické lázeňské pobyty. Stále populárnější jsou i wellness programy. V karlovarském hotelu Carlsbad Plaza mají nový wellness koncept nazvaný Spa Suite, kdy si mohou dva lidé pronajmout celkem tři lázeňské místnosti (na 2,5 hod.) a užít si tu procedury v naprostém soukromí.

» <http://carlsbad-plaza.com>

Hubnutí v Lázních Bělohrad

V Anenských slatinných lázních v Lázních Bělohrad vloni otevřeli nový Spa resort Tree of Life, který se specializuje na obtíže pohybového ústrojí. Za těmito problémy často stojí nadváha, a proto tu také pomáhají lidem zhubnout. Nově tu mají moderní přístroj Exilis, který slouží na neinvazivní liposukci, a pořídili tu i další přístroje na redukci nadváhy.

» www.belohrad.cz

Nechte nadbytečná kila v Lednici

I v Jihomoravských Lázních Lednice léčí pohybový systém a poskytují služby lidem, kteří se chtějí zbavit nadbytečných kil. Pyšní se tím, že se přidali k místům, kde mají moderní přístroj Cellu M6. Používá se nejen při snižování nadváhy, ale i při léčbě bolavých zad či následků popálenin.

» www.lednicelazne.cz

Procedury pod širým nebem v Jeseníku

Priessnitzovy léčebné lázně v Jeseníku, které jsou prvními hydroterapeutickými lázněmi světa, projdou velkou proměnou. V letošním roce tu bude postupně vznikat park, v němž si lidé budou moci dopřát Priessnitzovy vodoléčebné procedury pod širým nebem. V parku budou rozmanité bazénky, potůčky, sprchy a další hydroterapeutické „atrakce“ určené k prokrvení různých částí těla. Každá procedura bude doplněna informační tabulí, kde bude popsáno, jak přesně by měli lidé postupovat, aby byl léčebný efekt co nejlepší. Stávající lázeňská budova projde rekonstrukcí a na jaře se promění v moderní Centrum odpočinku a relaxace v odkazu Vincenze Priessnitze.

» www.priessnitz.cz

Více o českých lázních

se můžete dozvědět na nově vzniklém webu www.ceskelaznenstvi.cz, který provozuje agentura CzechTourism. Na jejích stránkách www.czech-tourism.com si můžete zdarma stáhnout lázeňský katalog v češtině, angličtině, němčině a ruštině. Informace o lázních také najdete na <http://spa.czechtourism.com>, www.spas.cz a www.lecebne-lazne.cz.

» www.ceskelaznenstvi.cz

Eva Tajanovská, CzechTourism
tajanovska@czechtourism.cz

Nová mapa turistických regionů

ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU – CZECHTOURISM ZVEŘEJNILA NOVOU MAPU TURISTICKÝCH REGIONŮ NA ZÁKLADĚ SCHVÁLENÍ ASOCIACÍ KRAJŮ ČESKÉ REPUBLIKY. NOVÉ ROZDĚLENÍ TURISTICKÉHO POTENCIÁLU ČESKA SE OPÍRÁ O 17 REGIONŮ A 40 OBLASTÍ. AKTUÁLNÍ MAPU TURISTICKÝCH REGIONŮ ZVEŘEJNILA AGENTURA CZECHTOURISM POTÉ, CO JEJÍ PODOBU SCHVÁLILA NA SVĚM LEDNOVÉM ZASEDÁNÍ V BRNĚ ASOCIACE KRAJŮ ČR.

Ministr Rostislav Vondruška

na zasedání Asociace krajů České republiky u příležitosti konání veletrhu cestovního ruchu Regiontour a GO 2010 představil novou mapu turistických regionů. Původní rozdělení potenciálu cestovního ruchu na mapě turistických regionů je z roku 1999 a v současné době již neodpovídá potřebám. Proto byla na základě Strategii cestovního ruchu jednotlivých krajů pro léta 2007 až 2013 připravena mapa nová. Obsahuje sedmáct turistických regionů oproti patnácti v mapě předchozí. Navýšení je způsobeno potřebami regionu Východní Morava a rozdělením turistického regionu Východní Čechy na dva – Východní Čechy (území Pardubického kraje) a Královéhradecko (území Královéhradeckého kraje). Dále se mění hranice některých regionů nebo názvy.

Rozdělení turistického potenciálu

v nové mapě turistických regionů bude podkladem pro statistické sledování Českého statistického úřadu, dále bude sloužit k marketingovým aktivitám na podporu domácího cestovního ruchu a bude využíváno v rámci realizace projektů Integrovaného operačního programu, které zaštiťuje MMR a CzechTourism.

Zástupci turistických regionů,

popř. oblastí, pokud není region zastřešen jednou organizací, se dvakrát ročně schází na pracovních setkáních, která organizuje CzechTourism. Projednávají na nich aktuální témata cestovního ruchu. Na posledním v listopadu loňského roku v Olomouci se hovořilo o projektech Integrovaného operačního programu a také potřebě novelizovat zákon o cestovním ruchu. Jednání o legislativních úpravách proběhnou pod záštitou Celostátního kolegia cestovního ruchu. ■

» www.kolegiumcr.cz

Magdaléna Dlouhá, CzechTourism
manažerka komunikace s odbornou veřejností
tel: 221 580 499, dlouha@czechtourism.cz

Veronika Váňová, tajemnice Celostátního kolegia
tel: 221 580 414, vanova@czechtourism.cz

XII. Národní krojový ples Folklorního sdružení ČR 2010

TOP HOTEL Praha 13. února 2010

Záštitu převzali:

předseda vlády ČR Jan Fischer

místopředsedkyně PS Parlamentu ČR
Miroslava Němcová

ministr pro místní rozvoj
Rostislav Vondruška

pražský primátor Pavel Bém

POŘÁDÁJÍ:

HLAVNÍ PARTNEŘI:

PARTNEŘI:

SPOLUPOŘADATELÉ:

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI:

Česká republika je folklorní velmoc,

tvrdí Zdeněk Pšenica, který stojí v čele FoS ČR již třináct let. Jednou z jeho mnoha povinností jako předsedy je samozřejmě aktivní účast na vybraných festivalových a dalších folklorních programech po celé republice. Rodák ze Zubří, bývalý tanečník a vedoucí souboru BESKYD, je prakticky od ledna do prosince každou sobotu a neděli mimo domov. Téměř celoroční „šňůru“ jeho pracovních víkendů zahajuje už po několikalet brněnský veletrh REGIONTOUR, kde FoS ČR představuje návštěvníkům svou činnost a současně i křtí své nejnovější publikace, především objemný přehled akcí na příslušný rok. A propos – na rok 2010 jsou v tomto výjimečném „kalendáři“ shromážděny údaje o 330 folklorních festivalech, lidových slavnostech a přehlídkách, koncertech, setkáních muzik, národopisných výstavách, řemeslných trzích, jarmarcích a poutích, krojových bálech, tradičních hodech, dožinkách, vinařských akcích, velikonočních, májových, vánočních a dalších zvykoslovných programech...!!!

„A to zdaleka ještě kalendář „Folklorní akce v České republice 2010“ neobsahuje veškeré folklorní dění v našich městech a obcích,“ zdůrazňuje Zdeněk Pšenica. „Mou osobní snahou je navštívit alespoň všechny členské festivaly a majoritní akce, i když je to někdy téměř nemožné, protože v hlavní folklorní sezoně se na různých místech Čech, Moravy a Slezska uskuteční každý víkend čtyři i více festivalů...“

Lidová kultura je u nás stále organickou součástí života mnoha lidí, kteří umí vnímat poezii lidových písní, rozveselit se s lidovou muzikou a ocenit uměleckou zručnost lidových tvůrců,“ dodává předseda FoS ČR. „Folklorní sdružení ČR má 13 845 aktivních členů, z toho 9945 do osmnácti let, kteří prostřednictvím souborů udržují a pěstují naše lidové umění a tradice. Z členských festivalů je natočeno více než 130 multimediálních projektů, na 500 hodin zvukových záznamů, které budou jednou významným pramenem poznání pro příští generaci. Naše Sdružení pomáhá také poznávat lidovou kulturu jiných zemí – je největším dovozcem zahraničních folklorních souborů.“

Česká republika

– prestižní destinace lidových kultur z celého světa

FOLKLORNÍ SDRUŽENÍ ČESKÉ REPUBLIKY (FoS ČR) SLAVÍ LETOS 20. VÝROČÍ TRVÁNÍ. PROTĚŽOVÁNÍ RÁDOBY LIDOVÉ KULTURY MINULÝM REŽIMEM ZPŮSOBILO POČÁTKEM DEVADESÁTÝCH LET NA ČAS ÚTLUM ZÁJMU O FOLKLOR, NE VŠAK NADLOUHO. BYLO TO PRÁVĚ FOLKLORNÍ SDRUŽENÍ ČR, KTERÉ VÝRAZNĚ NAPOMOHLO ROZKVĚTU TRADIČNÍCH FOREM LIDOVÉ KULTURY A SEBEREALIZACI STÁVAJÍCÍCH I NOVĚ VZNIKAJÍCÍCH FOLKLORNÍCH SOUBORŮ. DNES JE NEJVĚTŠÍ CELOSTÁTNÍ NEVLÁDNÍ ORGANIZACÍ ZÁJEMCŮ O LIDOVOU KULTURU V ČESKÉ REPUBLICE, KTERÁ SDRUŽUJE 412 ČLENSKÝCH SOUBORŮ, ROČNĚ POŘÁDÁ ŠEST DESÍTEK VELKÝCH FOLKLORNÍCH FESTIVALŮ A SLAVNOSTÍ, Z NICHŽ VĚTŠINA MÁ PUNC MEZINÁRODNOSTI.

O tom, kolik zahraničních souborů a skupin hostuje u nás každým rokem

na pozvání FoS ČR, má nejlepší přehled generální sekretář zahraničních vztahů Jarmila Mrnušítková. Podle jejího hrubého odhadu FoS ČR jenom v loňském roce pozval do naší republiky asi 150 souborů. Ovšem některé z nich vystupovaly na více festivalech, především ty ze vzdálených destinací. V Česku pobývaly exkluzivní skupiny z Kapverdských ostrovů, Jižní Koreje, Japonska, Argentiny, Austrálie, Uzbekistánu, soubor bubeníků Ten Drum Art Percussion Group z Tchaj-wanu, z Číny k nám zavítali tanečníci z Shanghajske umělecké akademie, indonéská skupina z Jakartské univerzity. Poprvé se Sdružení podařilo také „přivést“ dva soubory z Konga – Les Marquis urazil po republice 2160 km a viděli ho na festivalech v Šumperku, Valašských Kloboukách, Ostravě, Písku, Mikulově, Praze a Karlových Varech.

Výčet za loňský rok napovídá, že vlastně obyvatelé našich festivalových měst,

resp. návštěvníci folklorních festivalů u nás měli (a letos tomu nebude jinak) příležitost poznat lidovou kulturu skutečně z celého světa.

„Když se ohlédneme ještě pár let zpět, zjistíme, že na naše festivaly přijely soubory ze všech kontinentů. Po mnoha souborech ze všech evropských zemí, několikrát z Mexika, dále z Kolumbie, Brazílie, Venezuely, USA, z Nového Zélandu, Cookových ostrovů, Indie, Severní Koreje, Mongolska, Izraele, Egypta, Alžíru... jenom co si vzpomínám,“ říká **Jarmila Mrnušítková**.

„Téměř vždy to byla folklorní tělesa špičkové úrovně. Tradičně vynikající jsou Rumuni, tam prakticky každá ze 40 oblastí podporuje profesionální soubor. Ale totéž platí i o těch amatérských. Často jsou smíšené, v řadě případů je tvoří i celé rodiny. Úžasnou podívanou připravil třeba soubor z Cookových ostrovů, kdy na jevišti tančila celá vesnice, od malých dětí až po seniory. Na festivalu Pražský jarmark jsme měli skvělý španělský soubor manželských párů, v tom též „gardu“ Portugalce nebo hráče na alpské rohy ze Švýcarska...“

Na otázku, který soubor v ní zanechal největší dojem, Jarmila Mrnušítková odpovídá: „Je nesmírně zajímavé poznávat lidové tance, hudbu, nezvyklé nástroje a kroje souborů z těch exotických zemí, ale když bych měla volit, v loňském roce mě nejvíc zaujal chorvatský soubor „Nevijana“ z ostrova Pašman. Zpívá pouze sborové písně bez doprovodu hudby a zpěv během tance v kruhu doprovází podupováním. Měla jsem jistě výhodu, že jsem rozuměla textům jejich romantických a melancholických písní, i když jejich melodička napověděla všem, že jsou o lásce. Také nezapomenu na špičkové taneční výkony gruzínského souboru Lomisa. Byly to děti ve věku 10 – 15 let, které předváděly to, co mnohdy nedokáží ani někteří profesionální dospělí tanečníci. Spontánní ohlas u diváků sklízí ovšem i taneční, pěvecké a muzikantské umění našich souborů.“

Dodejme, že právě na mezinárodních festivalech se ukazuje, že Česká republika skutečně patří k velmocím v lidové kultuře. Je velice bohatá na různorodost a počet souborů, které i podle názoru odborníků snesou srovnání s těmi zahraničními, pokud je i nepředčí. Sympatickým rysem folklorních festivalů v Čechách, na Moravě a Slezsku je také to, že oslovují všechny generace včetně mládeže.

Letošní folklorní sezonu FoS ČR symbolicky zahájil

již 13. února XII. Národním krojovým plesem, který se poprvé konal v Praze. O jeho prestiži i postavení ve struktuře našeho společenského a kulturního života svědčí mj. i to, že záštitu nad ním převzali předseda vlády ČR Jan Fischer, 1. místopředsedkyně Poslanecké sněmovny PČR Miroslava Němcová, ministr MMR ČR Rostislav Vondruška a primátor hl. města Prahy Pavel Bém. Sešlo se na něm kolem sedmi set účinkujících a když k nim přičteme další návštěvníky, v největším hotelu střední Evropy – v TOP HOTELU Praha – bylo na dva tisíce lidí, jimž v žilách proudil krev skupiny „folklor“.

Jak to vypadalo při startu folklorního roku 2010 a jak dobře se při tom návštěvníci bavili, je vidět na fotografiích z XII. Národního krojového plesu.

Folklorní sdružení ČR
Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1
tel.: 234 621 218, fax: 224 214 647
e-mail: foscr@adam.cz
» www.folklornisdruzeni.cz

XII. Národní krojový ples Folklorního sdružení ČR 2010

Dallmayr v novém, v Jesenici u Prahy

Sjednatelem společnosti Alois Dallmayr Automaten - Service s.r.o. panem René Sionem se setkáváme 25. ledna 2010 v novém objektu jejich společnosti v Jesenici u Prahy. Pane řediteli, jak byl pro vás a kávu a čaje Dallmayr úspěšný loňský rok?

René Sion

Dallmayr se prosazuje nejen tím, že patří mezi největší a nejznámější firmy na tradičním evropském trhu kávou. Významné místo zaujímá v celém oboru gastronomie. Jeho vybrané kávové speciality jsou ceněny v klasických kavárnách stejně jako v kvalitních hotelech, v nejvyhlášenějších restauracích i v oblíbených tradičních lokálech po celém světě.

Ačkoliv jsme u některých zákazníků měli nižší odběry, popř. o některé přišli, zaznamenali jsme 15% růst. Věřím, že díky světovému i domácímu hospodářskému oživení se nám podaří vrátit na pozici i u klientů, kteří v uplynulém období museli omezit provoz.

Loni jsme se kromě růstu na českém trhu v oboru kávy, čaje, jejich distribuce a zpracování věnovali projektu a výstavbě naší nové provozovny. Zároveň i centrálního skladu pro Českou a Slovenskou republiku, popř. pro Polsko. Po zhruba roce se nám před Vánoci 2009 podařilo stavbu dokončit a přestěhovat se prakticky čtyřicet hodin před Štědrým dnem (takže to byl takový vánoční dárek). První dny roku 2010 jsme se věnovali zabydlování, zkrášlo-

vání a novému nastavení logistiky. Pro klienty jsme však naplno fungovali hned od prvního dne, co jsme tady. Nová budova umožňuje, aby naše práce probíhala bez provozních a technických zádrhelů. Ve skladech jsme uplatnili nové progresivní skladovací technologie a na základě dosavadních reakcí klientů si dovoluji konstatovat, že jsou (i díky tomuto vyššímu komfortu) spokojeni.

Není umístění vašeho objektu v Jesenici co do dostupnosti handicapem?

Určitě ne. Naopak. Je to velmi dobrá pozice na okraji Prahy. Kousek od našeho objektu vede nový obchvat spojující D1 s D5. Zatím (než bude otevřen) nám to na letiště trvá tři čtvrtě hodiny. Až bude zprovozněno, pojedeme tam 10 minut. I z hlediska logistiky závozu, včetně dostupnosti centra Prahy, je tahle pozice geniální. A samozřejmě je odtud snadný výjezd do všech směrů republiky.

Díky prostorám, kterými nyní disponujeme, si také můžeme dovolit rozšířit sortiment. V čajích i v kávě. Rovněž ve strojovém vybavení, v technologiích na přípravu kávy pro bistra, čerpací stanice, ale i pro velkou gastronomii v hotelech a restauracích. Co je také důležité,

rozhovor děláme v krásné zasedací místnosti, která zároveň slouží jako zasedací a školicí místnost. Je tu velký prezentační pult s povrchem ze zimbabwské žuly. Budou se tu konat školení pro odborná učiliště, střední, popř. vysoké školy. Chceme tu dělat školení a semináře týkající se našeho oboru pro studenty gastronomie

a potravinářských technologií. Ale i pro zákazníky a jejich zaměstnance. Nejen po stránce teoretické, aby se dozvěděli o nejnovějších trendech ze světa kávy a čaje, ale i praktické, jak správně kávu připravovat. Káva je komoditou, která v gastronomii přináší velké zisky a velmi často i výraznou loajalitu zákazníků k podniku, kteří se k němu vracejí právě kvůli vynikající kávě. Jako přednášející budeme zvat i externisty. Odborníky z gastronomie. Budeme zde dělat i oborové a rekvalifikační kurzy. ■

» www.dallmayr.cz

Miroslav Kubec

kontinentálním ředitelem Světové asociace kuchařských organizací

Miroslav Kubec byl 28. ledna 2010 téměř jednohlasně zvolen Světovou asociací kuchařských organizací WACS (World Association of Chefs Societies) jejím kontinentálním ředitelem pro Střední Evropu (WACS Continental Director for Europe Central), a to na volební období čtyř let. „Jsem na to hrdý! Pro mne i Asociaci kuchařů a cukrářů České republiky a Českou republiku je to velká čest, už proto, že jsme kandidovali úplně poprvé v osmdesátileté historii existence WACS,“ komentoval své zvolení Miroslav Kubec. „Vím, že nás v Asociaci kuchařů a cukrářů České republiky čeká mnoho práce, ale už se na ni velmi těším. Budeme mít jedinečnou možnost propagovat českou kuchyni a umění českých kuchařů. Doufám, že nezkla-

Miroslav Kubec

Prezident Asociace kuchařů a cukrářů České republiky Miroslav Kubec triumfoval na 34. kongresu Světové asociace kuchařských organizací, která se konala 24.-28. ledna 2010 v Santiago de Chile.

tence WACS,“ komentoval své zvolení Miroslav Kubec. „Vím, že nás v Asociaci kuchařů a cukrářů České republiky čeká mnoho práce, ale už se na ni velmi těším. Budeme mít jedinečnou možnost propagovat českou kuchyni a umění českých kuchařů. Doufám, že nezkla-

mu důvěru těch, co mne podporovali, a děkuji všem, kteří nám drželi palce.

Prezident Asociace kuchařů a cukrářů České republiky a šéfkuchař hotelu InterContinental Praha Bc. Miroslav Kubec (1960) je absolventem Vysoké školy cestovního ruchu, hotelnictví. V roce 1996 byl jmenován kapitánem juniorského národního družstva kuchařů, se kterým se zúčastnil tří kuchařských olympiád s celkovým ziskem šesti stříbrných a jedné bronzové medaile, kromě jiného získal i 2. místo na mistrovství světa v Lucemburku. Od roku 2005 je prezidentem Asociace kuchařů a cukrářů České republiky a od roku 2005 člen představenstva Czech HORECA Summit 2005. V roce 2008 mu bylo na kongresu World Association of Chefs Societies v Dubaji uděleno čestné členství v kuchařském spolku Spojených arabských emirátů a medaile prezidenta Evropských kuchařských prezidentů a za aktivní podporu práce Světové asociace kuchařských organizací. Od roku 2009 je nositelem Křížce svatého Vavřince a od roku 2010 kontinentálním ředitelem Světové asociace kuchařských organizací pro Střední Evropu. ■

» www.wacs2010.com

Czech Food Cup 2010

Vsobotu 6. února 2010 v rámci veletrhu TOP GASTRO odstartovala prvním kolem největší kulinářská soutěž v Česku Czech Food Cup 2010. Veřejnost přilákala možnost degustace královny české kuchyně „svíčkové“ a regionálních specialit. Soutěž je součástí projektu Czech Specials aneb Ochutnejte Českou republiku, na kterém CzechTourism spolupracuje s Asociací hotelů a restaurací ČR a Asociací kuchařů a cukrářů ČR. Cílem projektu je zkvalitnit nabídku restaurací o typické české regionální speciality s akcentem na vysoký standard. V úvodu prvního kola předvedl šéfkuchař hotelové restaurace Park Holiday Martin Havel jak správně připravit svíčkovou. V turistickém regionu Praha zví-

těžila restaurace Fama - Bar - Restaurant, která kromě povinné svíčkové oslnila dezertem - Pečenými jablky od tetičky. V regionu Okolí Prahy Zámecká restaurace, zámek Liblice, která po svíčkové nabídla dezert - Lívanečky s teplým ovocem a nočkem ze zakysané smetany. Cenu laické veřejnosti získal Restaurant Café svatého Václava, který se kromě skvělé svíčkové pochlubil i Pražskou telecí kýtou s bylinkovou rýží. Oba vítězové postupují do národního finále, které se uskuteční 1. května v Karlových Varech. ■

» www.ochutnejteCR.cz

» www.ahr-cr.cz » www.akc.cz

ASOCIACE HOTELŮ
A RESTAURACÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

CZECH ASSOCIATION
OF THE HOTELS
AND RESTAURANTS

NOVOMĚSTSKÝ PIVOVAR

Novoměstský restaurační pivovar je ojedinělou **gastronomickou raritou** v centru Prahy

Celková kapacita je **400 míst** v atraktivních rozsáhlých prostorách.

Vlastní **výroba 11° piva** – kvasnicový nefiltrovaný světlý a tmavý ležák

Prohlídka pivovaru s odborným výkladem

Vynikající **typicky česká** a mezinárodní kuchyně

Pivní večery s živou hudbou

Bohatá nabídka **menu** pro turistické skupiny

Otevřeno denně
Po–Pá 10.00 – 23.30
So 11.30 – 23.30
Ne 12.00 – 22.00

Novoměstský pivovar s.r.o.
Vodičkova 20, 110 00 Praha 1
tel./fax: 222 232 448,
222 231 662, 602 459 216
e-mail: sales@npivovar.cz

www.npivovar.cz

Náš stát si nepotřeboval nic dokazovat: *my ty peníze prožrali*

Rozhovor s předsedou firmy Sněžka výrobní družstvo Náchod Ing. Miloslavem Čermákem jsem 12. ledna 2010 zahájil konstatováním, že Evropou obchází mediálně forsírované strašidlo. Byť k jeho zrodu významně přispěl finanční a hypoteční voluntarismus, a v některých oblastech i nadvýroba, obdobně jako Barbucha Ladislava Vančury i ono mohutní a sílí, čím víc se ho lidé bojí.

Ing. Miloslav Čermák

Když slyším, že „všichni“ čekají na politickou vládu, která vzejde z voleb, tak to je to nejhorší, co může být. Tuto současnou úřednickou, která sice je ve vleku politických stran, by bylo dobré udržet co nejdéle, protože nemá až takové ideologické zábrany a je schopna udělat změny, které musíme udělat.

V šíření psychózy strachu média sehrála podstatnou roli, protože i průměrně inteligentní lidé zpozorněli a často jen z důvodu „co kdyby“ začali držet peníze. Tím pádem se omezila spotřeba. A jakmile se přestane prodávat, či se prodává méně, musí se i méně vyrábět. S tím, že to nejdříve zasáhne automobilový průmysl, a tudíž i naši firmu, která je jeho výhradním doda-

vatelem, se dalo počítat. Podle toho, jak strmě šla výroba v letech 2005 až 2008 nahoru, je zřejmé, že došlo i k jisté nadprodukcí automobilů. Spousta menších firem, které neměly dostatek kapitálu, už dneska není a práci po nich převzali ti šikovnější a větší. Pokud rozumný člověk situaci zanalyzoval a přizpůsobil podnik tomu, že je pokles výroby, měl dvě možnosti. Buď podnik zeštíhlit a přizpůsobit jeho velikost tomu, co je trh schopen absorbovat, nebo snížit výdaje. A jestliže hlavní výdajová stránka jsou platy zaměstnanců, sáhnout na jejich mzdy. A zase je několik možností. Buď zaměstnance udržet a spoléhat, že se výroba rozjede a bude je potřebovat, a nebo je propustit a podnik zmenšit. Domnívám se, že nejvýhodnější je kompromis. A ten jsme udělali ve Sněžce. V únoru a březnu loňského roku, kdy situace v odvolávkách nebyla příliš růžová, jsme zavedli čtyřdenní pracovní týden s tím, že jsme začali pracovat na nových zakázkách a spoléhali na to, že až získáme projekty po firmách, které to nepřežijí, budeme lidi potřebovat. Nakonec se to ukázalo jako velice rozumné řešení. Skutečně jsme chvíli pracovali na čtyři dny v týdnu, ale už v dubnu se to začínalo rozjíždět a v květnu už jsme pracovali o sobotách. Sněžka, paradoxně, má za rok 2009 lepší výsledky než v roce 2008. To, že děláme soboty, je dané hlavně tím, že

jsme získali nové projekty a začali vyrábět pro další partnery. Počítáme s tím, že to, co běží postaru, protože některé značky a kategorie automobilů se drží, funguje s nějakým poklesem. Zcela jistě tomu pomohla situace v Německu, když se zavedlo šrotovné. Na druhou stranu, když už jsme u šrotovného, nemyslím, že by bylo řešením pro Česko. Pokud situaci analyzujete, víte, že malé auto v Německu stojí osm až deset tisíc euro. Kupující tam za šrot dostávali tři tisíce. K tomu přidali tři tisíce z jedné výplaty a zbytek vyřešili z výplat druhé. V Česku je kalkulace jiná: 30 tisíc korun šrotovné, sto osmdesát tisíc nejlevnější auto a patnáct tisíc plat. U nás to nevyřeší dva platy, ale příjem za celý rok. V případě cílové skupiny českého šrotovného by kupující museli vybrat své úspory a ještě se zřejmě zadlužit a už by si nekoupili televizi, ledničku ani další věci. Šrotovné v Česku, absolutně nesmysl! To by fungovalo obráceně a exekutorům by přibyla práce.

Pane předsedo, nedá se systém řízení vaší firmy aplikovat na řízení našeho státu? Ostatně, když jsem kdysi dělal interview s předsedou představenstva UNIMEX Group Dr. Jiřím Šimáněm, konstatoval, že stát je v podstatě také taková velká firma a že by měl být jako firma řízen (viz www.e-vsudybyl.cz, článek „Udržování si zpětné vazby“).

Když dneska slyším, že „všichni“ čekají na politickou vládu, která vzejde z voleb, tak to je to nejhorší, co může být. Tuto současnou úřednickou vládu, která sice je ve vleku politických stran, by bylo dobré udržet co nejdéle, protože nemá až takové ideologické zábrany a je schopna udělat změny, které musíme udělat. Tím mám na mysli reformu zdravotnictví, důchodového systému atd., na nichž se pracuje už deset let, avšak na kterých se politické strany nejsou s to dohodnout. Od politické vlády, která vzejde z voleb, neočekávám, že by tohle řešila. Pokud se obsazují ministerská křesla podle stranické příslušnosti, a ne podle toho, jak je kdo v daném rezortu zdatný a jaké má manažerské schopnosti, nikdy to nemůže být dobré. Všeobecně se ví, že státní byrokratický aparát se nezmenšuje, ale je jako Hydra, protože se vymýšlejí další a další zbytečnosti. Systém se dělá složitějším a složitějším a vyžaduje víc a víc úředníků, a ti musí pobírat mzdu. Takže pokud by ve vedení státu byli lidé, kteří to mají v hlavě srovnané, měli manažerské schopnosti, dovednosti a znalosti

a tvořili dobrý tým, tak by naše situace nebyla tak strašná, jako je. Málokdo si totiž uvědomuje, že za pár roků už nám nikdo nepůjčí a že námi způsobené dluhy, které budou splácet naše děti, nabývají tak hrozivých rozměrů, že můžeme dopadnout jako Island nebo Řecko, které je těsně před státním bankrotem. A pak už nám nezbude nic jiného než sáhnout na sociální systém.

Česko má obrovské rezervy nejen v řízení státu, ale i ve využívání svých hospodářských zdrojů. Místo toho, abychom je nechali vydělávat a prosazovali se jako země, kde je radost pobývat a utrácet peníze, odrazujeme spotřebitele odjinud, aby k nám nejezdili. Žít na dluh, na to řada voličů slyší, ale mít se ještě líp za peníze cizinců, to nikdo od českého cestovního ruchu nečeká, takže stamiliardy korun cizinci a našienci každoročně utrácejí v jiných zemích.

Vozím v autě fotoaparát a vzhledem k tomu, že máme závody na řadě

Návštěva prezidenta v družstvu Sněžka v roce 2005

k nám turisté měli důvod a chuť přijet. Jsme fantasticky obdařenou zemí. Velmi často si to uvědomuji, když tu míváme představitele amerických automobilek, kteří pokud vidí něco, kde je leto-počet čtrnáct set nebo patnáct set, jsou úplně na větvi, protože u nich doma v USA tak starou architekturu nemají.

To, že se firmě daří, je nejen díky nosnému podnikatelskému záměru Sněžky, ale i díky motivaci. Samozřejmě, nejučinnější je seberealizace.

POKUD BY VE VEDENÍ STÁTU BYLI LIDÉ, KTEŘÍ TO MAJÍ V HLAVĚ SROVNANÉ, MĚLI MANAŽERSKÉ SCHOPNOSTI, DOVEDNOSTI A ZNALOSTI A TVOŘILI DOBRÝ TÝM, TAK BY NAŠE SITUACE NEBYLA TAK STRAŠNÁ.

Předávání ocenění „Českých 100 nejlepších“ na pražském hradě (v letech 2000 až 2009 byla Sněžka oceněna sedmkrát)

míst Česka a Slovenska, neustále žasnou nad tím, jak krásné jsou u nás lokality, o nichž skoro nikdo neví. V nich je obrovský potenciál. Pokud by se začalo systematicky pracovat v oblasti cestovního ruchu a na nejvyšších místech se do něj pustili lidé, kteří ctí manažerská pravidla, jistě by se to našemu státu a i nám všem vyplatilo. Naše vlast disponuje řadou nádherných míst, do kterých je třeba investovat. Dát je do pořádku a hlavně dát o nich vědět, aby

Pokud se podívám x let dozadu, tak náš stát si nepotřeboval nic dokazovat: my ty peníze prožrali. Ale já jsem investor. Bohužel, v naší populaci je pouze pět, možná deset procent investorů. Ostatní jsou konzumenti, a ti chtějí peníze neinvestovat, a to je základní chyba. K tomu, abychom se měli lépe, se peníze nejdříve musí investovat, a teprve když vydělávají, je rozumné část z nich vyčlenit na konzumaci. Podívám-li se kolem sebe, kdekdo chce, aby mu stoupal plat, aby rostly důcho-

Šicí dílna dílů pro automobilový průmysl

dy, aby měl větší a větší příjmy, avšak na druhou stranu už tyto peníze nechce investovat, byť do svého vzdělání nebo do rozšiřování a zvelebování majetku, aby na něj vydělával. To vidím jako zcela zásadní chybu. Že jsme v době hospodářské konjunktury s penězi nenakládali lépe.

Na druhou stranu vím, že my Češi nejsme žádní blbci. Za minulého režimu jsme vzhlíželi k Západu. A i já si říkal: „To jsou takové výšiny, kam nedosáhneme...“ A pak jsem s těmi lidmi přišel do styku a zjistil jsem, že nejsme

S mladší dcerou Hanou na obchodní cestě v Hong Kongu

hloupí. Že úroveň naší všeobecné vzdělanosti je daleko vyšší než v řadě zemí, kde sice mají špičky (zpravidla nakoupené mozky odjinud), ale průměrná vzdělanost je tam o hodně horší než u nás Čechů.

Takové obyvatelstvo je ale snáze manipulovatelné...

To je pravda, že se mu kraviny a polopravdy nakukají snáze, než vzdělaným lidem. Určité pozitivum ta naše čtyřicetiletá totalitní slota měla, protože nezbytlí nás naučilo improvizovat. Rozvíjeli jsme zručnost a kreativitu, protože za minulého režimu se nekupovalo, ale shánělo. A když se to nedalo sehnat, tak se to pokoutně vyrábělo, popř. dodělalo doma. Český člověk má šikovné ručičky, šikovnou hlavu, spoustu toho umí, ale současný systém ho nemotivuje tyto schopnosti vložit ve prospěch České republiky. Chybí nám tady lidé, kteří ovládají řemeslo vládnout. Kteří by nás přiměli, abychom své dovednosti smysluplně uplatnili a místo života na dluh vytvářeli hodnoty. ■

» www.snezka-na.cz

Jen blázni mohou tvrdit, že ciseléra povznesou do roviny člověka, když ho vytrhnou z jeho ciseléřské řehole a odsoudí k řemeslu, které už nebude potravou pro jeho srdce. A opatří mu ciselované práce vyrobené jinde, jako by byla kultura nějaký plášť, který si člověk prostě oblékne. Jako by byli na jedné straně ciseléři a na druhé výrobci kultury.

Já tvrdím, že pro ciseléry je pouze jedna forma kultury, a to kultura ciselérů. A že může spočívat jedině v jejich práci, že může být jen výrazem námahy, radostí, strastí, obav, velikosti i bídy jejich práce. Neboť pouze ta stránka tvého života může mít význam a žít skutečné básně, která tě zavazuje, do níž jsi vsadil svůj hlad a žízeň a chléb svých dětí a spravedlnost, které se ti buďto dostane či nedostane. Jinak je to jen hra a karikatura života i kultury.

Antoine de Saint-Expupéry

Slavme slavně slávu slavných Slávů

Jakoby v duchu tohoto národně obrozeneckého imperativu byly v pražské kavárně Slavia 2. února 2010 slaveny sedmdesáté narozeniny prezidenta panevropské společnosti pro kulturu, vzdělávání a vědecko-technickou spolupráci COMENIUS a velkého guru českého networkingu Ing. Karla Muzikáře, CSc. K zástupům gratulantů se touto fotoreportáží připojuje i nakladatel Všudybylu.

Oslavy se zúčastnili tři sta třicet tři hosté včetně předsedy vlády ČR Jana

Fischerera s chotí, ministrů Martina Peciny, Jakuba Šebesty, Dany Jurákové a Daniely Kovářové, předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miloslava Vlčka, nejvyšší státní zástupkyně Renáty Vesecské, velvyslanců Číny, Ruska, Izraele, Alžírsko, Jihoafrické republiky, Slovenska, Ukrajiny, náměstků ministrů a zahraničních i tuzemských osobností ze státní i soukromé sféry či

nezávislých institucí. Ráz oslav Karel Muzikář umocnil přáním, aby gratulanti namísto věcných darů poukázali finanční příspěvek na charitu, na účet domova Sv. Karla Boromejského v Řepích. Představená tohoto domova sestra konsoláta Mgr. Marie Frýdecká v závěru večera oznámila, že se částka vyšplhala na půl milionu korun. ■

»» www.comenius.cz

foto Petr Bureš

Teprve před pár dny na Antilách (obdobně jako kdysi u Remarquea, když jsem v noci v Lisabonu popíjel absint) jsem díky neopakovatelné atmosféře a míchaným nápojům s podílem třtinového rumu, začal daleko víc chápat, o čem že to Ernst Hemingway psal. Touto úvahou jsem 10. února 2010 jsem zahájil rozhovor s obchodním ředitelem největší české cestovní kanceláře EXIMtours JUDr. Janem Koláčným.

Nejen Karibik, ale všechny destinace, kam EXIMtours v zimě vozí klienty za zážitky, za teplem, koupáním v mořích a oceánech a sluncem, mají neopakovatelné kouzlo. Mluvíme spolu v době, kdy před budovou pražského ústředí EXIMtours a téměř v celé Evropě leží spousta sněhu. Kdy je venku minus 8 °C, v Praze a hlavně na Ostravsku smogová inverze a kdy to už zase vypadá na sněžení. Uprostřed takové zimy si udělat přestávku a vyjet za létem je úžasně osvobozující. Rozhodně je třeba to zažít, aby našinec pochopil, že mu cca jedenáctidenní výlet pomůže v pohodě překlenout další takové měsíce až do jara. Za tuto devizu určitě stojí i desetihodinový let, který je snesitelný, protože konfigurace sedaček a péče na palubách dálkových letounů ČSA snesou nej přísnější kritéria.

JUDr. Jan Koláčný

Myslím, že jsme docela dobře odhadli trendy na českém trhu. Tzn. zájem klientů o kvalitní dovolenou za přijatelnou cenu. Letecké zájezdy nabízíme v cenách a kvalitě, kterou klient očekává.

Předevčírem se vrátili další klienti EXIMtours z Kapverd.

Byli nadšení. Po šesti a půl hodinách letu je tam čekala jasně modrá obloha, zářivé slunce, teplý Atlantický oceán a příjemně pohostinné prostředí. Jak jeden z našich klientů o Kapverdách řekl: „Cítím se tady jako v létě u sebe na chalupě, protože večer se z pětácti stupňů ochladí na pětadvacet, takže se dá spát při otevřeném okně a netřeba pouštět klimatizaci, jejíž nerozumné užívání může přivodit zdravotní problémy.“

V této sezoně (2009/2010) jste na český outgoingový trh uvedli Kostariku.

Kostarika v Česku není známá, ačkoliv málokdo z českých turistů se s ní měl možnost osobně seznámit. Je poslu-

Zážitky, za kterými stojí cestovat

lá důslednou ekologickou politikou, což z hlediska turismu přináší pro i proti. Rozhodně se v ní setkáte s nedotčenou přírodou včetně tropických pralesů. V sopečných kráterech uvidíte jezera tak, jak vypadala už před stovkami let. Pro některé turisty může být překvapením, že v Kostarice neuklízejí pláže. A to proto, že i ty jsou pro ně součástí přirozené přírody. Pokud na ni mořský příboj vyvrhne kmen, zůstane tam tak dlouho, dokud ho zase neodnese nebo neshnije. Neexistuje, že by lidé zasahovali do běhu přírodních cyklů. Na druhou stranu tamní systém péče o životní prostředí znamená, že moře na pláž nepřinese žádné igelitové pytlíky apod., protože se nepoužívají. Nepoznáte čistší města a vesnice. Pokud jste měli možnost navštívit Latinskou Ameriku, zejména Caracas, Sao Paulo, Rio de Janeiro atd., tak tam se na čistotu životního prostředí evropskýma očima nehledí. V Kos-

tarice jsem si po prvním dnu říkal: „Co je tady tak jiné?“ A byla to právě její neuvěřitelná čistota. V Kostarice je odpadové hospodářství včetně třídění domovního odpadu organizováno na tak vysoké úrov-

ni, jaké v Česku (pokud vůbec) dosáhneme nejdříve za několik let. U nich to funguje desítky let. Turisté se tak mohou těšit na pobyt v ekologicky nenarušené přírodě, avšak musí počítat i s tím, že cestu pralesem jim nikdo rovnat nebude. Že v Kostarice jsou služby nastaveny tak, aby nezasahovaly do přírodních procesů.

Druhou novinkou EXIMtours, o které většina z nás ledvaky slyšela, je karibský ostrov San Andrés.

Tam rovněž létáme přímými lety ČSA z Prahy, takže je pohodlně dosažitelný, obdobně jako ostatní pobytové destinace EXIMtours v té oblasti. San Andrés je dvanáct kilometrů dlouhý a dva kilometry široký ostrůvek. Jeho nejvyšší bod je zhruba 50 metrů nad hladinou moře. Leží ve vnitřním Karibiku v uskupení, kterému se říká „pirátské ostrovy“,

protože je využívali piráti, včetně Henry Morgana, jako opěrné body při přepadech španělských galeon převážejících zlato z Nového světa. Dodnes jsou pryč na San Andrés místa skrývající naloupené poklady. Ostatně přesvědčte se. Bude-li chtít, za symbolický obnos vám tam půjčí rýč a lopatu, a na některém z údajně zaručených míst můžete zkusit štěstí. Největším pokladem San Andrés je ale opět nedotčené moře a příroda vůbec. Objevíte tam lokality, kde se můžete koupat obklopeni hejny rejnoků nebo baracud. Je to neuvěřitelný zážitek z prostře-

NEJEN KARIBIK, ALE VŠECHNY DESTINACE, KAM EXIMTOURS V ZIMĚ VOZÍ KLIENTY ZA ZÁŽITKY, ZA TEPEM, KOUPÁNÍM V MOŘÍCH A OCEÁNECH A SLUNCEM, MAJÍ NEOPAKOVATELNÉ KOUZLO.

dí, klimatu, přírody a perfektních služeb hotelové sítě Decameron. San Andrés, kam jsme začali létat v říjnu loňského roku, si proto rychle získal velkou oblibu.

Co ostatní destinace EXIMtours?

Kapverdské ostrovy už jsem zmiňoval. Nabízíme i Spojené arabské emiráty, které patří mezi střednětržtové destinace. Tzn. mezi ty, kam let nepřesahuje šest sedm hodin. No a samozřejmě, také další oblíbená karibská místa včetně kubánského Varadera, které má pro český trh obrovskou přitažlivost, a nejen pro něj. Oficiální statistiky uvádějí, že v této turistické sezoně 2009/2010 vzrostla obsazenost tamních hotelů o 12 %.

V Dominikánské republice, kde neustále rostou nové all inclusive rezorty, se zdá, že jsou karibské pláže nekonečné. Stále je možné objevovat další a mít je jen pro sebe. K nezapomenutelným okamžikům rok co rok od poloviny ledna do poloviny března patří být svědkem námluv a rození keporkaků – plejtváků dlouhoploutvých (Megaptera novaeangliae) v zálivu Samaná. Velrybí mládě při narození váží

jednu tunu a je dlouhé 3 až 4 metry. Neumí plavat. Aby neutonulo, rodí se ocasem napřed. Matka s ním vypluje na hladinu a s další velrybou, tzv. tetičkou, ho obě učí plavat. Za den vypije až 200 litrů mléka (s obsahem tuku až 50 %). Jeho denní pří-

růstek je asi 50 kilogramů. Jsou jich tam desítky. Dorůstají délky až 16 m a hmotnosti až 31 tun. Keporkak je přezdívan zpívající velryba, protože v období námluv vydrží zpívat až půl hodiny v kuse. Jeho zpěv je slyšitelný nad hladinou, a to hodně daleko. Pod ní ještě dál, víc než čtyřicet kilometrů. Je to neuvěřitelný zážitek, ocitnout se na poměrně malém člunu vedle tohoto obrovitého tvora, když se vynoří do půl těla nebo dokonce vyvrstí nad hladinu.

nu. Takže i Dominikánská republika, která je u nás známá především rozsahem all inclusive systému, pečlivostí služeb, přívětivostí a vstřícností personálu (viz vaše nedávné doplňovací studium Hemingwaye), nabízí mnohem víc než jenom rázovité bary, luxusní hotelové rezorty a pláže.

Velmi oblíbená je i Isla Margarita, z níž podnikáme výpravy k vodopádům na horní tok Orinoka nebo do jeho delty, kde na vlasec můžete ulovit piraňu a nechat si ji připravit k večeři. Nebo se i vykoupat mezi piraňami. Než jsem to zažil, v živo-

tě bych nevěřil, že se v Orinoku dá koupat v místě, kde vedle vás na vlasici vytahují jednu piraňu za druhou. Ale je to možné. Pokud nekrvácíte a piraňa necítí krev, je koupání v Orinoku poměrně bezpečné. To všechno jsou zážitky, za kterými stojí za to podniknout i delší cestu, protože u nás ve střední Evropě je nemáte šanci prožít.

Díky San Andrés EXIMtours také rozšířil kombinace pobytových míst.

Je to tak. Takže mj. právě přes něj lze s EXIMtours i do Panamy nebo kolumbijské Cartageny. To všechno jsou skvosty. Architekturní, historické nebo přírod-

ní, které stojí za vidění. A to nemluvím o mayských památkách na mexickém poloostrově Yucatán nebo v El Salvadoru či Guatemala. ■

»» www.eximtours.cz

Ministerstvo žádá prošetření činnosti Sunny Days

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, do jehož kompetence spadá odvětví cestovního ruchu, odeslalo 8. února 2010 na Úřad městské části Prahy 5, na Odbor živnostenský, žádost o prošetření činnosti firmy Sunny Days s.r.o., která 1. února 2010 přestala být cestovní kancelář s platnou koncesní listinou ve smyslu Zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v cestovním ruchu. Od data zrušení živnostenského oprávnění totiž taková firma nesmí podnikat v rozsahu právními předpisy stanoveném pro cestovní kancelář – organizovat, nabízet a prodávat zájezdy, přičemž součástí prodeje každého zájezdu je samozřejmě i jeho samotná realizace na základě uzavřené cestovní smlouvy. Bez platné koncesní listiny Sunny Days podle názoru ministerstva nesmí realizovat ani ty své zájezdy, které klientům prodala před 1. únorem 2010, kdy ještě byla cestovní kancelář a měla platnou pojistnou smlouvu proti úpadku. Přesto po 1. únoru 2010 vypravila klienty a zájezdy realizovala. Tímto jednáním se dopustila neoprávněného podnikání ve smyslu Zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání.

„Ministerstvu pro místní rozvoj ČR současné znění zákonných norem neumožňuje zabránit Sunny Days v tom, aby realizovala zájezdy a vypravovala klienty,“ uvedl ministr pro místní rozvoj Ing. Rostislav Vondruška. Podle živnostenského zákona je toto jednání považováno za správní delikt a živnostenský úřad může firmě, která se jej dopouští, uložit sankční pokutu.

„Naším záměrem je to, aby živnostenský úřad prověřil jednání Sunny Days a přijal náležité opatření,“ uvedl ministr Vondruška.

Na 9. února 2010 pak inicioval setkání zástupců Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Asociace cestovních kanceláří ČR, Asociace českých cestovních kanceláří a agentur a České asociace pojišťoven s cílem otevřít téma revize Zákona č. 159/1999 Sb., která by obdobným případům a nejistotě klientů zabránila. ■

»» www.mmr.cz

Pozor na problémy s leteckou dopravou

LEDNOVÝ KLUBOVÝ DEN ASOCIACE CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ ČR BYL ZAMĚŘEN NA PROBLÉMY, SE KTERÝMI SE V NĚJAKÉ MÍŘE POTÝKAJÍ CESTUJÍCÍ A OBZVLÁŠTĚ ORGANIZÁTOŘI ZÁJEZDŮ: CO SE STANE, CO DĚLAT A NA CO MÁ KDO NÁROK, KDYŽ NĚCO SELŽE V OBJEDNANÉ LETECKÉ DOPRAVĚ.

Ministopředseda ACK ČR Mgr. Zdeněk Kříž, který toto téma moderoval, pozval trojici hostů z ČSA z divize charterů M. Jánského, L. Kadlčíka a K. Drahozalovou. Jejich odpovědi ohledně odpovědnosti leteckého dopravce byly jasné, ale moc nepotěšily. Vztah, respektive odpovědnost vůči zákazníkům je neodiskutovatelná, daná nařízením EU č. 261/04/ES. To platí pro lety týkající se EU (tedy co do letecké společnosti nebo letiště, odkud nebo kam let směřuje). ACK ČR text nařízení dala členům k dispozici již dávno a lze si jej kdykoliv vyžádat. O právech cestujících je ostatně letecký dopravce povinen cestující informovat, takže klienti poučení bývají. Jenže... Jednak je zde (pochopitelně) vyvinění z důvodu vyšší moci, což je nejen počasí, teroristé či války (to ještě klienti berou), ale i stávka na letišti. Hlavně ale je zde stanovena odpovědnost vůči cestujícímu – a je plus minus stavěna na potřeby a případy přepravy jako takové, nikoliv přepravy jako součásti zájezdu. Pro ten sice všechny povinnosti platí také – ale povinnosti leteckého dopravce, jinak stanovené taxativně, tady vymezeny nejsou, pokud jde o další následky zpoždění letu – tedy ztrátu času, který nemohl být využit v cílové destinaci a hlavně, pokud jde o zmeškání návazných programů atd., které může zájezd zcela či zčásti zmařit. Cestující pochopitelně požaduje náhradu, zákony mu na to dávají právo, ale jediná floskule, které se cestovním kancelářím k tomu dostane, je, že to je věc jednání mezi leteckým dopravcem a cestovní kancelář. Jenže klient má právo vymáhat náhradu od cestovní kanceláře, ať se k tomu letecký dopravce postaví jakkoliv. ■»» Varování číslo 1: Pozor na smlouvy! Bez důkladně ošetřené odpovědnos-

ti leteckého dopravce by cestovní kanceláři mohly zbýt oči pro pláč. ■»» Varování číslo 2: Pozor na to, s kým tu smlouvu uzavřete! Smlouva může být sebelepší, ale vymáhání může být v případě nesoriozního leteckého dopravce spíš z říše teorie než prakticky uskutečnitelné (pohlíďte si, podle kterého práva a v které zemi bude případný spor řešen a zvažte riziko, zda se dopravce případnému soudu nevyhne nějakým úhybným manévrem či nezkrachuje, ještě než dojde k soudu). ■»» Upozornění číslo 3: Cestovní kanceláře, uveďte si, že leteckých dopravců, s nimiž máte šanci uzavřít smlouvy pro vaše zájezdy, je čím dál méně. Jaké budou vaše vyjednávací pozice, když za nimi budete chodit jednotlivě? Nebylo by rozumné v této oblasti spolupracovat podstatně víc než dosud?

O spolupráci, a to nejen kvůli letecké dopravě, hovořil předseda ACK ČR pan Viliam Sivek, který Klubový den vedl. Představil třináct nově přijatých členů ACK ČR. Zdůraznil, že sotva kdo může počítat s tím, že by se markantně zvýšily tržby. Jediná cesta, jak hospodářsky vyjít, tedy spočívá v revizi nákladů. A ty lze stlačit společným úsilím. V ACK ČR máme možnost dávat požadavky dohromady a vystupovat jako silný odběratel.

Zahájení i konec Klubového dne byly jako obvykle odlehčené, v přátelském duchu. Předseda ACK ČR s humorem zavzpomínal na dobu výstavby a otevření hotelu Pyramida a jako jeho tehdejší první ředitel poděkoval za vzorné služby současnému Ing. Hlinskému, který tenkrát svoji kariéru začal. ■

Eva Mráčková

»» www.ackcr.cz

Vydáte-li se (např. přímým letem společnosti Travel Service Praha – Punta Cuna) po stopách Kryštofa Kolumba a budete-li pátrat, proč zůstal na Hispañole, je možné, že aniž byste si to, stejně jako on, připouštěli, objevíte Ameriku. Svoji misí sice neodstartujete novověk, jako v roce 1492 slavný Ital, avšak umožní vám to poznat nejen až pohádkově luxusní rezorty (jedli, pili, hodovali a dobře se tam měli) na východním pobřeží Karibského moře, ale i vnitrozemí Dominikánské republiky s nejvyšší horou Antil Pico Duarte 3087 m n.m. A budete-li mít tak skvělé průvodce, jako my na fam tripu ESO travel ve dnech 27. ledna až 6. února 2010 z dominikánské touroperátorské firmy Caribissimo Tours & Travel, kte-

O Dominikánské republice i o té naší

rou vlastní Češka Patricie Řeháčková, zavedou vás podívat se, jak se žije i mimo turistická centra. Jak Dominikánci na rodinných farmách pěstují tropické ovoce a kakaovníky. Jak chutná cukrová třtina, či jak se připravuje dominikánská káva či stoprocentní čokoláda. Budete-li v Dominikáně mezi lednem a březnem, určitě se jedte podívat na velryby. A navštívíte-li Manatí park, koupání a focení se s delfíny patří rovněž k velkým zážitkům. Nezapomeňte si boty na tancování. Dominikánci a Dominikánky jsou muzikální, a co se tance týče, úžasně temperamentní.

Rozhovor s Patricií Řeháčkovou už ale děláme 8. února 2010 v České republice, která stejně jako Dominikánská kdovíproč ostentativně avizuje, že je republikou (snad aby nás někdo nepodezíral, že jimi nejsme). Česko ale má s Dominikánou víc společných rysů. Včetně toho, jak malé procento našeho území a prvořadých atraktivit je turisty hojně navštěvováno. Je možné, že cizinci o nás jen málo vědí a naši republiku podceňují. Ale asi i mají obavy z neznámého, obdobně jako většina Čechů z převážně většiny území Dominikánské republiky.

Dominikánská republika je opravdu známa hlavně díky all inclusive rezortům, což je rozhodně škoda. Tedy škoda, že turisty nepoznána zůstává drtivá většina této nádherné země velké

Patricie Řeháčková s autorem článku

Vydáte-li se po stopách Kryštofa Kolumba a budete-li pátrat, proč zůstal na Hispañole, je možné, že aniž byste si to, stejně jako on, připouštěli, objevíte Ameriku.

zhruba jako Česká republika. Rozkládá se totiž na podstatné části největšího a nejrozmanitějšího karibského ostrova se sedmi klimatickými pásmy. Na západě, u hyperslaného jezera Lago Enriquillo, které je rozlohou 200 km² největší v Karibiku a jehož hladina leží 40 m pod úrovní hladiny moře, najdeme step s pouštní vegetací, obřími leguány a jednu z posledních lokalit přirozeného výskytu krokodýla amerického. Ve vnitrozemí převažuje savana. Krajinu protínají tři horské hřbety, z nichž Cordillera Central je nejvyšším pohořím nejen Dominikánské republiky, ale celého Karibiku. Přes tři tisíce metrů vysoká Pico Duarte má celoročně sněhovou pokrývku. Hory pokrývá vegetace podobná alpské. Severní část Dominikány, kterou omývá Atlantický oceán, má tropické klima. Na Samaná najdeme deštné pralesy s nespočty orchidemi a dalšími epifyty. Dominikána má mnoho fascinujících vodopádů a členité pobřeží s rozsáhlými jeskynnými systémy korálového a vápencového původu. Velká část břehů je chráněna neprostupnou vegetací. Pro Středoevropany je bezesporu atraktivní plout hodiny po řekách a lagunách obrostlých mangrovnic se spoustou ptactva. Území Dominikánské republiky nikdy nebylo součástí pevniny. Nad hladinu oceánu bylo vyzdviženo tektonickým pohybem zemských desek. Proto se tu vyskytuje řada endemických rostlin a zvířat. (Z 5600 druhů rostlin je 36 % endemitů!)

Díky geografické rozmanitosti má každá oblast i údolí trochu jiné klima. Někde proto pěstují banány, jinde kávu. Někde jsou rýžová pole, někde palmové háje, jinde kakaovníky, grapefruitové, pomerančové plantáže či cukrová třtina. Skoro v každé pak tabák. Ne náhodou je Dominikána i díky oblasti Cibao producentem nejlepších doutníků na světě.

Jednou z hlavních atrakcí je návštěva Santo Dominga.

Už proto, že se zde nacházejí nejstarší historické památky v Novém světě, koncentrované v Zoně Colonial. Nejstarší ulice Ameriky Calle de las Damas. Kolumbův dům. Národní Panteon. První katedrála Ameriky a mnoho dalších zajímavostí včetně muzea jantaru.

Další z prvořadých dominikánských atrakcí je pozorování velryb v Samanském zálivu. Je jiné, než pokud na ně jedete do Norska, kde vám dávají 30 %, že někde v dále uvidíte mrsknout se ploutev. V tomto zálivu bývá kolem tří tisíc velryb a často jsou hodně blízko vaší lodi. Připlouvají ale pouze po dva měsíce v roce, od poloviny ledna do poloviny března, kdy se páří a vyvádějí mladá.

To, že je Dominikánská republika Amerikou ilustruje nejen zdejší obliba

baseballu, ale i množství kvalitních golfových hřišť.

Zejména v oblastech Casa de Campo a Punta Cana, kde jich je dvanáct, z toho šest špičkových. Ostatně hřiště Punta Espalda, kde se hraje světový šampionát, skutečným golfistům představovat netřeba.

Jak jsem se již zmínil, aby obě republiky – Česká i Dominikánská – mohly víc těžit z cestovního ruchu, musí daleko intenzivněji pracovat na své image a na vytěšňování obav turistů než zavedené destinace. Ostatně nelze mi nepřipomenout ilustrující pasáž z interview s Václavem Klausem, když jsem v reakci na kampaň očerňující Českou republiku před ním podotkl, že v Itálii jsou kapsáři běžný folklor. „To je známá věc,“ reagoval tehdy pan profesor, „kdysi, když jsem tam studoval, mi policejní úředník na magistrátu, kde jsem si byl pro nějaké razítko, šetrně sdělil: „Mějte pořád zapnutou kapsu, protože vám jinak všechno okamžitě ukradnou.“ Nemyslím si, že máme nějakou bezprostřední metodu, jak tomu zcela zabránit.“ (Viz www.evsudybyl.cz, článek „Stát to za hoteliéry nevymyslí“.)

Nebezpečí, že by vás v Dominikánské republice někdo přepadl není vel-

ké, ale i zde je třeba ostražitosti, protože všechno, co míváme u sebe, fotoaparáty, hodinky, šperky, mobily atd., jsou pro některé (a tací se vyskytují v jakékoliv zemi) velkým lákadlem. Pokud turista nehovoří španělsky a nezná místní způsoby, měl by být víc ostražitý. Jestliže se ale v místě pohybujete delší dobu, brzy se zvládnete domluvit o všem, co potřebujete.

Dominikánci jsou pro nás v mnohém těžko pochopitelní, protože je mezi námi velký kulturní rozdíl. Mají jiný životní styl, ale rozhodně je spousta věcí, které by bylo radno od nich převzít. V řadě jiných ale s námi nemohou soupeřit. Jejich obrovským kladem je velká solidárnost. Jsou velice skromní a přívětiví, galantní, sportovně a muzikálně nadaní. Ačkoliv nezřídka žijí v pro nás materiálně nepředstavitelně nuzných podmínkách, nesou svůj úděl bez jakékoliv závisti vůči bohatším lidem a užívají si život, přestože z našeho hlediska (kromě vzájemných pohodových vztahů) nemají vůbec nic. Ale nejsou v takovém stresu jako my. Dovedou se radovat z každého dne. ■

»» www.esotravel.cz

»» www.godominicanrepublic.com

»» www.caribissimo.com

»» www.travelservice.cz

Čtyřmi pohořími

5

Podle Františka Vlasáka

Čtvrtek 22. srpna 2009 06.15 Ze stanu lezu akorát. Slunce se klube nad horizont. Tak jsem ho vyfotil a nechal klubat. 07.20 Probouzím se. Snídani vařím ze spacáku. Je nádherný slunečný den. Fouká severák. Za tři dny mám být v Petrosani, kam to odhaduji na den chůze. Kam dnes? Jsem mimo mapu a ve směru, kde jsou kopce nejmalebnější, schéma panů Balatky a Čížka končí. 08.40 Hned pod sedlem se na mě řítí velký pes. Odběhl od více než kilometr vzdáleného stáda a zběsile útočí. Přestává mne bavit. Zaháním ho kameny. 10.00 Svačím. Žlutá značka traverzuje

oblými travnatými úbočími. 11.15 Obcházím skalnatou horu s čepicí kosodřeviny. Podle schéma a podle toho, jak je tmavá, je to možná Negru. 12.00 Křemešník s česnekem obědvám z její druhé strany u studánky nad údolím s výhledem přes pláň na Retezat. Přichází pasák krav. Říkám, že jdu do Petrosani. Ukazuje na můj bágl a jestli mám stan, že je to daleko. 13.30 Opouštím nádherný výhled a jdu zpátky. Procházím stády skotu a ovcí. Psi mě ignorují. 16.02 Jsem opět u pramene, co jsem z něho včera večer pil. Scházím z Šureanulu hledat cestu na schématu značenou trojúhelníkem. Zadařilo se. Je modrý. 16.20 Po pár stech metrech u bystřiny zouvám boty a dávám se do odsemeňování ponožek. 16.30 Začínám vařit. Slepíčí bujón a rýžové nudle s masem. 17.40 Jsem po večeři. Stan stavím vedle

cesty. 18.00 Dnes už se mi nikam nechce. Cesta tam a zpátky mne zdeptala. Bágl, ač většina jídla snědena a benzin spálen a bez 4,5 litru vody, je mi nechtutně těžký. 23.56 Probouzí mne bolest v levé noze. Mažu ji masťou na namožené svaly a dle instrukcí maséra sanatoria Royal v Mariánských Lázních pana Františka Vlasáka masíruji směrem k srdci, a stejně tak i pravou nohu. Úspěšně. I tady pod Šuranulem je noční obloha plná hvězd. Ale žádná rosa. Stan je suchý.

V gemmičce je blaze

Pátek 23. srpna 2009 06.21 Definitivně vstávám. Opět vařím ze spacáku. 07.00 Jsem po snídani. Balit? Nebalit? Ach jo... Ke strojům! Už chci nazouvat boty, ale i v jejich vystýlce je zabodána spousta

travních semínek. Vyndávám brýle a pinzetu a operuji. 08.27 Opouštím stanoviště. Drum no modernizata vede lesním úbočím. 09.10 Modrý trojúhelník z ní odbočuje dolů na paseku k salašům. Dvě tyčová značení a nic. Ni žádné logické pokračování. Rozvinuji rojnici. 09.35 Po dvaceti minutách rojení objevuji v hloubi lesa na smrku trojú-

helník. 10.00 V prudkém klesání dávám sváču. V ešusu už mám dvě houby. 10.25 Bočním hřebínkem na skalnatý útes s tyčí. Další značení? Zase nic. Třikrát scházím strmě kamsi dolů a drápu se zpátky. Vzít to podle azimutu a případně se zřítit ze skály? Volím cestu jakousi pěšinkou. Vede mne serpentinami dolů. Čas od času červený pruh na stro-mech. 11.46 Jsem na drum no modernizata jdoucí údolím podél potoka. 12.00 Dávám koupačku celkovku. Paráda! Obědvám chleba s česnekem a Křemeš-níkem. Odsemeňuji ponožky a dopisuji deník. Vodu piji rovnou z potoka. 13.20 Vzhůru dolů! 14.52 Za jednou z prvních chalup ukazatel: „Petrila 1½ ore. Nad Šureanulem hřmí. Výletníci, a co jich

tu u řeky piknikuje!, houfně nasedají do dacií. Za jejich auty polyká m mračna makadamového prachu. 15.10 Mám toho dost! Na protějším břehu v bučíně skrytý plácek. Brodím řeku bydlet. 16.40 Jsem po večeři. Brkaše s houbami a vepřovým. Hlad je mocná čarodějka. 17.07 Začíná krápat, což se mění v pršeni. V gemmičce je blaze. ■

»» www.e-vsudybyl.cz/vsudybyli-toulky/

Výstavba dřevěných Stavíme s kvalitou a myslíme na budoucnost

agroexpo

CZ GROUP

Stavba rodinných s dřevěných domů

**Výstavba zemědělských
a průmyslových staveb na klíč**

www.vipdom.cz

www.praginvest.eu

+420 608 127 107

Mattioliho 3274, Praha 10

AUSTRIA HOTELS INTERNATIONAL

Široké spektrum možností pro ubytování, konference a volný čas v Praze, Brně, Badenu a Vídni.

Dopřejte si inspirující pobyt přímo v centru pražského Starého Města v elegantním pětihvězdičkovém Grand Hotelu Bohemia, nebo v Crowne Plaza Prague, hotelu s krásnou zahradou ve zdejší diplomatické čtvrti, či v tradičním Grandhotelu v centru Brna.

Pro rezervaci lze použít náš Smart systém, který Vám nabídne výhodné ceny.

PRAHA: Crowne Plaza Prague / Grand Hotel Bohemia / **BRNO:** Grandhotel Brno

www.austria-hotels.at

GRAND HOTEL BOHEMIA

Grand Hotel Bohemia
Tel.: +420 234 608 152
Fax: +420 222 329 545
office@grandhotelbohemia.cz
www.grandhotelbohemia.cz

CROWNE PLAZA®
PRAGUE

Crowne Plaza Prague
Tel.: +420 296 537 872
Fax: +420 296 537 266
reserv@crowneplaza.cz
www.crowneplaza.cz

GRANDHOTEL BRNO

Grandhotel Brno
Tel.: +420 542 518 138
Fax: +420 542 210 345
reservations@grandhotelbrno.cz
www.grandhotelbrno.cz

SILVERCASE[®]

Firma Sněžka Náchod je dodavatelem šitých dílů pro automobilový průmysl a kožené galanterie. Tato výroba je tradiční pro firmu Sněžka Náchod již 50 let.

V současné době nabízíme dámské kabelky, aktovky, ataché kufry, peněženky a cestovní kufry z materiálů kůže a imitace kůže.

Sněžka Náchod[®]

www.snezka-na.cz

Dovolujeme si vás co nejsrdečněji pozvat
**na oslavy 160. výročí
narození T. G. Masaryka**
a slavnostní odhalení
jeho jezdecké sochy

v Lánech, dne 6. března 2010

Středočeský kraj

program oslav

**NOSTALGICKÁ JÍZDA
PARNÍHO VLAKU**

8:10 odjezd Praha - hlavní
nádraží, 9:32 příjezd Stochov
(Lány)

11:30
**PIETNÍ AKT U HROBU
T. G. MASARYKA**

13:00
**ODHALENÍ JEZDECKÉ
SOCHY T. G. MASARYKA
V LÁNECH**

14:00
**VERNISÁŽ VÝSTAVY
ŠLECHTA VE SLUŽBÁCH
MASARYKOVY REPUBLIKY**

**NOSTALGICKÁ JÍZDA
PARNÍHO VLAKU**
15:07 odjezd Stochov (Lány),
16:40 příjezd Praha - hlavní
nádraží

Další informace najdete na:

www.kr-stredocesky.cz

*Záštitu nad oslavami převzal hejtmán Středočeského kraje
MUDr. David Rath.*